

199 χρόνια Ελεύθερης Ζωής +1

(αφιέρωμα στην Ελληνική Επανάσταση του 1821)

Ποιήματα, Κείμενα, Διηγήματα

30 λογοτέχνες μιλούν για το 1821

ΛΑΡΝΑΚΑ 2020

Τίτλος:
199 Χρόνια Ελεύθερης Ζωής +1
(Αφιέρωμα στην Ελληνική Επανάσταση του 1821)

Συγγραφείς:

Η Ιδέα της δημιουργίας αυτής της Ποιητικής Συλλογής σε μορφή e-book ανήκει στον κ. Δημήτριο Γιόγκα.

Συγγραφείς είναι οι Ποιητές, οι Ποιήτριες και γενικότερα οι Λογοτέχνες που παραχώρησαν, διέθεσαν τα ποιήματά, τα κείμενα και τα διηγήματα που αναφέρονται στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 και στους οποίους ανήκουν τα πνευματικά δικαιώματα.

Επιμέλεια Έκδοσης: Δημήτριος Γιόγκας
e-mail επικοινωνίας: dimitriosgogas2991964@yahoo.com
Copyright 2020 © Δημήτριος Γιόγκας
ISBN : 978-99257392-8-8

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική του περιεχομένου του βιβλίου με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, ή η μετάδοση του βιβλίου ή μέρους του με οποιοδήποτε μέσο και σε οποιαδήποτε μορφή με τη γραπτή συγκατάθεση του έχοντος της ιδέα της δημιουργίας ή την αναφορά στην πηγή. Η παρούσα δημιουργία, δημοσιεύτηκε, αναρτήθηκε και κοινοποιήθηκε για πρώτη φορά, τον Μάρτιο 2020, στα παρακάτω Ιστολόγια:

- Οι Ποιητές που αγάπησα και άλλες μικρές και μεγάλες Ιστορίες λόγου (Ανθολόγιο Ποίησης)
- Κυπρίων Ποίηση και άλλες (μικρές και μεγάλες) ιστορίες λόγου

Τέλος πρέπει να επισημάνουμε ότι αντίγραφο του παρόντος βιβλίου απεστάλη ηλεκτρονικά και σε μορφή pdf σε όλους τους συμμετέχοντες Δημιουργούς και Ποιητές. Διατίθεται δωρεάν στο διαδίκτυο.

Εισαγωγικό

Το 1821 οι υποδουλωμένοι έλληνες επαναστατούν εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Διεξάγουν σκληρό και επίπονο αγώνα με σκοπό την αποτίναξη του Τούρκικου Ζυγού και την δημιουργία ενός ανεξάρτητου κράτους. Ο στόχος επιτεύχθηκε καθώς, με το πρωτόκολλο του Λονδίνου το 1830, αναγνωρίζεται η ελληνική ανεξαρτησία. 199 χρόνια αργότερα και 1 χρόνο πριν από τους εορτασμούς του έθνους για το σημαντικότερη εκείνη χρονιά που σήμαινε και την απαρχή της αναγέννησης των Ελλήνων, 30 σύγχρονοι λογοτέχνες ενώνουν τον λόγο τους και τιμούν την Ελληνική Επανάσταση.

Δημήτριος Γκόγκας

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ, ΠΟΙΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΡΙΩΝ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΟΙΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΣΕΛΙΔΑ
1	Άρης Άλμπης	Αφανείς Ήρωες	6,7
2	Χριστίνα Γαλιάνδρα	Ο Γέρος του Μοριά	8,9
3	Γιάννης Γερογιάννης	Παιδί της γης	10,11
		Έξοδος	12
4	Παυλίνα Γεροντούδη	Νικηταράς ο Τουρκοφάγος	13,14
5	Δημήτριος Γκόγκας	Συνέντευξη με τον Θ. Κολοκοτρώνη	15,16,17
6	Τάσος Δασκαλάκης	Θρυαλλίδα	18
7	Σοφία Θεοδοσιάδη	Το ύψος του ανθρώπου	19,20
8	Ιωσήφ Σ. Ιωσηφίδης	Λεπτομέρεια	21
		Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο	22
9	Αλεξία Καλογεροπούλου	Τα δάκρυα του Κολοκοτρώνη	23
10	Γεώργιος Ελευθ. Καραγιάννης	Για την Πατρίδα και το Δίκαιο	24
		Ζωντανοί Νεκροί	25,26
11	Λεόντιος Κατσιγιάννης	Κάλβε δόξα της αρετής	27
12	Φωτεινή Αγγουριδάκη- Κουφογάζου	Σ' αυτή τη Γη	28
		Τι θα μάς έλεγε σήμερα αν ζούσε ο γέρος του Μοριά	29,30,31
13	Σταυρίνα Λαμπαδάρη	Του δικιου η ώρα ήρθε	32
14	Αλεξάνδρα Μπακονίνα	Πορτραίτα Ηρώων	33
15	Γιάννης Μπερούκας	Σύμβολο	34
16	Μιλτιάδης Ντόβας	Σιμώνει	35,36,37,38
17	Ιωάννα Παπαντωνίου	Της θάλασσας Κυρά	39
18	Γιάννης Παρασκευόπουλος	Το Μεσολόγγι έπεσεν, το Μεσολόγγι εχάθη	40,41,42
19	Άντρυ Ονουφρίου Περικλέους	Κολοκοτρώνης για τη σύγχρονη Ελλάδα	43
20	Νικόλας Σαλίβερος	25 ^η Μάρτη Ιδέα-Πατρίδα-Τιμή- Σημαία	44,45
21	Σοφία Βέλλου- Σκουλικά	Ο γιος της Καλογριάς	46
22	Ρούλα Τριανταφύλλου	1821	47

199 Χρόνια Ελεύθερης Ζωής +1

		Ύμνος στην Ελλάδα	48
23	Χριστόφορος Τριάντης	7η Ιουνίου 1821	49,50,51
24	Πέτρος Τσεριέζης	Το σπαθί του Παππού	52,53
25	Παρθένα Τσοκτουρίδου	Βραβείο και έπαινοι στο γέρο του Μοριά	54,55
		Ο Θάνατος του Καραιοσκάκη	56
		Η εμφύχωση της Ηρωικής καπετάνισσας Μπουμπουλίνας Λασκαρίνας	57
26	Ελένη Τυρίμου	Ο άγνωστος Αμαρτολός	58,59
27	Χριστάκης Χαραλάμπους	Για τα λιοντάρια του εικοσιένα	60
28	Δέσποινα Καϊτατζή-Χουλιούμη	199 χρόνια Ελεύθερης Ζωής	61
29	Μαρία Χριστοδούλου	Μνημόσυνο	62
30	Απόστολος Α. Φεκάτης	Λαβωμένη Παλικαρίσια Ορμή	63
		Η λέξη θυσία	64
		Κρυφό σχολειό	65

Άρης Άλμπης

ΑΦΑΝΕΙΣ ΗΡΩΕΣ

1820. Ο Αλή-πασάς καίει το χωριό μου. Άνοιξη 1822. 70 παλληκάρια ξεινούν από το χωριό μου με προσορισμό το Μεσολόγγι, ανταποκρινόμενοι σε γραπτό κάλεσμα του Μάρκου Μπότσαρη. Φεύγουν λίγοι-λίγοι, δήθεν ως κτίστες για τη Θεσσαλία. Στην περίπτωση που μαθαίνουν οι Τούρκοι πως κάποιος έχει ενταχθεί στους αγωνιστές της Επανάστασης, προχωρούν σε αντίποινα εις βάρος της οικογένειάς του. Όταν κάποιος σκοτώνεται, οι δικοί του ειδοποιούνται και δεν τολμούν να πενθήσουν. Οι συνέπειες είναι σκληρές.

Μαντάτο μαύρο έφτασε εφές αργά το βράδυ
κι ο γερο-Γιώργης τράβηξε με την καρδιά πικρή,
πώς να το φέρει να το πει στη χήρα τού Θανάση,
που χάθηκε ο Νικολής το πρώτο της παιδί.

Βαριά σαν ήρθε στην αυλή, στην πόρτα σταματάει,
ξανά τα λόγια σκέφτεται και πώς να της τα πει,
μα σαν η χήρα ν' άκουσε, σαν να τον καρτεράει
και με τη λάμπα έρχεται και φέγγει για να ιδεί.

Τα λόγια δε χρειάστηκαν, τα πρόσωπα μιλήσαν,
η μάνα τρέμει σύγκορμη και στήριγμα ζητά,
στέκει ο γέρος δίπλα της, τα δάκρυα ποτάμι,
χαροκαμένος είν' κι αυτός και της μιλά σιγά.

-Κλάψε βουβά Θανάσaina και μη φορέσεις μαύρα,
κανείς μη μάθει το χαμό τού μικρο-Νικολή,
πέτρινη κάνε την καρδιά, όση κι αν έχεις λαύρα,
και φύλαξε το σπίτι σου και τ' άλλο σου παιδί.

Στο Πέτα με φιλέλληνες έπεσε ο Νικολής σου,
σαν το θεριό πολέμησε στη μάχη τού χαμού,
μεγάλο κι αξεπέραστο το μπόι τής τιμής του,
μάρτυρας του μεγάλου μας του γένους σηκιωμού.

1827. Επέστρεψαν στο χωριό λιγότεροι από τους μισούς.
Φτωχοί και γεμάτοι σημάδια στο σώμα τους.

1912. Απελευθέρωση του χωριού.

Οι στίχοι αποτελούν ελάχιστο φόρο τιμής στους τυραννισμένους προγόνους μας.

Χριστίνα Γαλιάνδρα

Ο ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ

«Κολοκοτρώνη μίλα μας...
Τι γνώμη έχεις τώρα;
Ο κόσμος στα χειρότερα τραβάει από ώρα...
Εσύ αν ζούσες σήμερα τι θα 'λεγες σε όλους,
που την Πατρίδα έκαναν ωσάν τους δύο πόλους;
Θρησκεία ετοιμόρροπη χωρίς τον Παπαφλέσσα,
μονάχα ράσα εύπορα δίχως τιμή και μπέσα.
Όλοι οι νέοι άρρωστοι, δήτην τα λογικά τους
και μες στο σπίτι κλείνονται μαζί με γονικά τους.
Δουλειά δεν βρίσκεις πουθενά.
Σχολεία δίχως γνώση κι αναρωτιέμαι τελικά
απ' τον γκρεμό ποιος θα μας σώσει;»

Τρέμει η γης, βροντοχτυπά.
Τα στήθη της ανοίγει.
Και βγαίνει μια φωνή
που ολόψυχα με πνίγει.

«Άπιστοι γίνατε μωρέ;
Χάσατε τον θεό σας;
Και την Πατρίδα έχετε πατάει των ποδιών σας;
Γι αυτό μωρέ το αίμα μου στις πέτρες έχει μείνει;
Για να μου λέτε άβουλοι πως όλοι έχουνε γίνει;
Για βάλτε λίγο το μυαλό λεύτερα να δουλέψει...
Και μην ακούω τάχα μου πως έχετε τουρκεψει...
Έλληνες είσαστε μωρέ!!! Ψηλά την κεφαλή σας...
Ακούσετε τον λόγο μου κι ανοίξτε τη ψυχή σας.
Εγώ αν ήμουν σήμερα, θα 'βγαίνα με μανία
και τα κεφάλια των εχθρών θα 'κοβα με την μιά.
Τα γονικά μου θα' βαζα ασπίδα και ευχή μου
και τον θεό θα ζήτηγα να έχω στη ζωή μου.
Για αδελφό θα έκαιγα ολόκληρη την πόλη
και για την χώρα θα μενα ακόμα και σε τρώγλη.

Τα χρήματα θα έδινα σε βόλια και τουφέκια,
Κι άμα λάχει τα βαζα ακόμα και με δέκα.
Μνημόνια δεν θα 'ξερα, ούτε για πείνα τόση.
Για να κοιμάμαι λεύτερα θα δινα κι άλλο γρότσι.
Για να τελειώνουμε λοιπόν...
Ορμήστε, μη φοβάστε...
Για όσους στον Άδη φέρεται ήσυχοι να κοιμάστε...»

Έκλεισε η γη και χάθηκε, τώρα θα περιμένει...
Θέλει να ξέρει Έλληνας, λεύτερος πως θα μένει...

Γερογιάννης Γιάννης

ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΓΗΣ

«Ο Καραϊσκάκης είναι ο μόνος Έλληνας που όχι μόνο δεν έφθειραν οι τιμές και τα αξιώματα αλλά έγινε καλύτερος απ' αυτά, μέχρι που έφτασε στο μέγιστο αξίωμα και τότε, ήταν τέτοια η προσφορά του, που θα 'πρεπε κανονικά η εκκλησία και το έθνος να τον ανακηρύξουν Άγιο»

(Νίκος Καζαντζάκης)

Περνούσες και μας είπες χωρατά, και γέλαγαν τα στήθη
αυτών, που μες το κρύο γευμάτιζαν αίμα και πόνο.
Μες στις χαράδρες των βουνών είναι νωπό
και τα σκουτιά μας είναι με αίματα βαμμένα.
Στα χιόνια βαδίζουν οι ξυπόλυτοι μες τις πληγές της γης.
Και γέλασαν τα χείλη των Ρωμιών, σαν είδαν πως ακούμπησαν τη Νίκη.
Παιδί της γης ενώνεις την καρδιά με το μυαλό και με τα χρόνια.
Παιδί της Νίκης, της στρατηγικής και του Αγώνα.
Το βράδυ μας μιλάς με χωρατά
τα μάτια μας πρησμένα, μα γελούνε.
Γυμνά κλαριά οι άνθρωποι.
Στο χιόνι δακρύζουν τα βουνά
σαν βλέπουνε τον αρχηγό
να πέφτει από φιλικό καταραμένο βόλι.
Ακούω τα βήματα σου τα γυμνά, να προχωρούνε,
σιωπηλά μες το σκοτάδι,
στα χώματα και οι φωνές της γης
-που σε μεγάλωσε ορφανό- να σε φωνάζουν,
περνούσες βιαστικός πολύ, πάνω σε άτι
κι άλλες φορές σε κουβαλούσαν
σύντροφοι πιστοί σ' ένα κρεβάτι,
έβηχες και υπέφερες πολύ για την πατρίδα
ήσουν ο γιος της καλογριάς «μαυριδερός και γύφτος»
«των Ελλήνων καθώς λένε η ελπίδα».

Μαύρισε ο ήλιος κι η ψυχή σου απ' τους προδότες
και στο Αιτωλικό σε δίκασαν με τις ψευτιές οι συνωμότες
-Άμποτε ορέ Μάρκο κι εγώ
θάνατο από βόλι 'θε να λάβω, είπες.
Μα η Λευτεριά πεθαίνει
απ' την πείνα κι απ' τη Διχόνοια.
ακούω τη φωνή σου στριγκιά να βγαίνει
απ' τα έγκατα της γης
και τα υγρά σου μάτια
μες την αντάρα των βουνών να προχωράνε
βαθιά στο στήθος, μες τις πληγές των συντρόφων
εκεί που οι αγωνιστές κι οι σκοτωμένοι,
έχουν ζωγραφισμένη τη μορφή σου.
Εκεί κι εμείς θρηνούμε το χαμό σου.
Γιατί μας κοιτάζες κατάματα, στις λευτεριάς τ' αμόνι
μας σήκωσες στον ουρανό και μας ανέβασες ψηλότερα.
Γιατί είσαι ο Μόνος που δεν έφθειραν τιμές κι Αξιώματα
Κι έγινες Επανάσταση και Ελπίδα του λαού σου.

Γερογιάννης Γιάννης

ΕΞΟΔΟΣ*

Αρχηγούς εδώ δεν έχουμε. Καθείς είναι υπεύθυνος για τη φρουρά του
Ότι έχει να πει, το λέει στη Συνέλευση κι η συνέλευση αποφασίζει....

- Βατράχους δεν έχουμε, τους εφάγαμε όλους.
- Ποντικούς εφάγαμε όσους μπορέσαμε. Ήταν ευτυχής όποιος μπορούσε να πιάσει έστω κι έναν.

- Ακολούθησαν οι ασθένειες πονόλαιμος δευτερίτης, αθρίτης. Βράζαμε καυκαλήθρες χορτάρι της θάλασσας, το βράζαμε πέντε φορές να φύγει η πικράδα και το τρώγαμε με λάδι και ξίδι.

Το βράδυ κάναμε σύναξη στην οικία του Τζαβέλα, αξιωματικοί, τοπικές αρχές και ο Ιωσήφ των Ρωγών.

- Γυναίκες του Μεσολογγιού τι προτιμάτε να πέσουμε σε συνθήκες με τους Τούρκους ή το θάνατο. Το θάνατο! το Θάνατο! το θάνατο! Το θάνατο! φώναζαν όλες. Μιλήσαμε έπειτα για τις οικογένειές μας και τα παιδιά που θ' άρχιζαν να κλαίνε κατά την έξοδο.

Αποφασίσαμε να φονεύσουμε τα γυναικόπαιδα.(μην προδοθούμε από το κλάμα τους) κι έπειτα είπαμε πως κανείς δεν μπορούσε να σφάξει το τέκνο του κι αποφασίσαμε κάποιος γείτονας ν αναλάβει το δυσάρεστο τούτο καθήκον. Όλοι με μια φωνή τα αποφασίσαμε κι ήμασταν έτοιμοι να το πράξουμε.

Η γενναία αλλά απάνθρωπη στρατιωτική απόφαση ανάγκασε τον αρχιερέα να σηκωθεί πάνω και να πει:

- Εν ονόματι της Αγίας Τριάδας αν τολμήσετε να πράξετε τούτο πρώτα να θυσιάσετε εμένα. Η κατάρρα του θεού και των αθώων παιδιών να πέσει στα κεφάλια σας... εκφώνησε τούτο. Κάθισε κι άρχισε να κλαίει!!

-Μείναμε σιωπηλοί για μισή ώρα!!

Κανείς δε μιλούσε. Οι κατάρρες εμπόδισαν την ορμή των αξιωματικών... ερευνήσαμε κι άλλες λύσεις... Αποφασίσαμε να ποτίσουμε μ' αφιόνι τα παιδιά μας και ετοιμαστήκαμε για την μεγάλη Έξοδο...

*(Βασισμένο πάνω στα απομνημονεύματα του Κασομούλη)

Παυλίνα Γεροντούδη

ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ Ο ΤΟΥΡΚΟΦΑΓΟΣ(1787-1849)

«Μπροστά πάει ο Νικηταράς, πίσω ο Κολοκοτρώνης
και παραπίσω οι Έλληνες με τα σπαθιά στα χέρια.»

Εσένα που εντεκάχρονος τον Τούρκο πολεμούσες,
και ύστερα πολέμησες με τον Κολοκοτρώνη,
που ήσουν ο ήρωας ο λαμπρός στη μάχη στο Βαλτέτσι,
που έδειξες τους Έλληνες πως να αντισταθούνε
κι έδωσες όλο σου το βιός στη μάχη της πατρίδας,
που νίκησες στα Δολιανά μα και στα Δερβενάκια,
που πάλεψες με τα θεριά μαζί με τον Ανδρούτσο,
εσένα που πολέμησες και με τον Παπαφλέσσα
που ήσουν στις μάχες συντροφιά με τον Καραϊσκάκη,
σαν ήρθαν μέρες λεύτερες, μέρες ευλογημένες,
οι άχρηστοι σε φυλάκισαν μέσα στο Παλαμίδι.
Ζηλέψανε τη δόξα σου, το ήθος, την ανδρεία,
φοβήθηκαν οι ανόητοι ότι θα τους προδώσεις.

Στη δίκη αθώωθηκαν μα αντί για ελευθερία
στην Αίγινα σε εξόρισαν και εκεί σε βασάνισαν.
Σα να είχες κάνει έγκλημα σε σέρναν, σε χτυπούσαν
μες το υγρό σου το κελί, χωρίς να φας, χωρίς να πεις
τις αντοχές μετρούσαν.

Ελεύθερος σαν βρέθηκες, σύνταξη δε σου δώσαν,
μον' άδεια για ζητιανιά ήταν η απόφασή τους.
Εις τα σιαλιά της εκκλησιάς «άπαξ της εβδομάδος»
αυτό αντί για σύνταξη. Απόφαση, Ελλάδος.
Εκεί τυφλός κι ανήμπορος καθόσουν πεινασμένος,
μέχρι την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου.
Τότε σου αναγνώρισαν βαθμό υποστρατήγου
και μία σύνταξη μικρή σου δόθηκε στο τέλος.

Έξη χρόνια αργότερα, έφυγες λυπημένος
με απογοήτευση βαθιά, μόνος, αδικημένος.
Σε θάψαν όπως θέλησες κοντά στο Θοδωρή σου,
κοντά στο γέρο του Μοριά, τον συμπολεμιστή σου.

Αν ήτανε οι Έλληνες όλοι όπως και σένα,
τρανή πατρίδα θα είχαμε και χρόνια δοξασμένα.

Δημήτριος Γκόγκας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ *

Ξύπνησε πολύ πρωί, ο ήλιος δεν είχε ανατείλει ακόμα και η πόλη προσπαθούσε να βρει τους ξέφρενους ρυθμούς της. Έφαγε βιαστικά, ντύθηκε με το γκρι κουστούμι και κίνησε για το γραφείο της και το στούντιο του τηλεοπτικού σταθμού που δούλευε. Με τους δρόμους γεμάτους από αυτοκίνητα, υπολόγισε πως χρειαζόταν μία ώρα να φτάσει στην εργασία της. Τακτοποιούσε τις σκέψεις και το πρόγραμμα της ημέρας στο μυαλό της. Μεταξύ άλλων, θα έπαιρνε συνέντευξη με μια καινούργια μέθοδο ολογράμματος, από τον ήρωα της Επανάστασης του 1821 Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, ενσωματωμένη με τεχνολογία μικρο-μηχανικής ώστε να δίνεται η εντύπωση ότι ο φιλοξενούμενος στο στούντιο θα είναι όχι απλώς ζωντανός αλλά θα μπορεί και να απαντά. Αυτό θα ήταν εξαιρετικά θετικό για την τηλεοπτική καριέρα της, ειδικά φέτος που υπήρχε η αίσθηση ότι είχαν εξαντληθεί όλες οι πρωτοτυπίες και δεν υπήρχαν καινούργιες ιδέες στην παρουσίαση των προγραμμάτων. Με το μυαλό της κινητή βιβλιοθήκη, αποθήκευσε όλες τις γνώσεις για τον μεγάλο αυτόν Έλληνα.

Όταν έφτασε, διαπίστωσε ότι ο επίσημα «καλεσμένος» ήδη είχε αρχίσει να παίρνει τη μορφή του. Της φάνηκε αρκετά υπερβολικό το σκηνικό που προσπαθούσαν να στήσουν οι τεχνικοί, δίνοντας στο ολόγραμμα τη μορφή του Κολοκοτρώνη πάνω σε άλογο από πίνακα και πιο συγκεκριμένα από ελαιογραφία του Νέστορα Βαρβέρη. Την απέρριψε με συνοπτικές διαδικασίες, λέγοντας πως δεν θα κάνουν το πλατό, στάβλο. Αν'αυτού, προτίμησε τη μορφή του Κολοκοτρώνη από πίνακα του Peter von Hess όπου ο ήρωας κάθεται σε μια πέτρα και παρακολουθεί τα παλικάρια του να διασκεδάζουν.

Δέκα λεπτά πριν την καθοριζόμενη έναρξη της εκπομπής όλα ήταν έτοιμα. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης στεκόταν απέναντί της, με την μακριά κατάλευκη φουστανέλα, το χρυσοκέντητο γιλέκο, τα κόκκινα τσαρούχια και την περιεφραλαία δίπλα του. Καλημέρισε τους θεατές της εκπομπής, δηλώνοντας ότι ήταν βαθύτατα συγκινημένη για τον σημερινό της καλεσμένο. Ξεκίνησε αναφέροντας την καταγωγή του, με πληροφορίες για τον τόπο που γεννήθηκε, το Ραμοβούνι της Μεσσηνίας, την μητέρα του Ζαμπία Κωστάκη και τον πατέρα του Κωνσταντή Κολοκοτρώνη. Από τον πρόλογό της δεν παραλήφθηκε αναφορά στην αλλαγή του επιθέτου από τον παππού του, από Τσεργίνης σε Κολοκοτρώνης ως απόδοση στα ελληνικά του αρβανίτικου παρωνυμίου «Πιθεγκούρας».

Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης κοίταζε με απορία τότε την ίδια και τότε την κάμερα, προσέχοντας ιδιαίτερα τις απαντήσεις. Εξάλλου ο ίδιος γνώριζε πως αυτά που θα έλεγε, θα είχαν πολύ μεγαλύτερη απήχηση στην εποχή του και όχι στο σύγχρονο κόσμο, καθώς η ελευθερία θεωρείται δεδομένο αγαθό. Επισήμανε την ανάγκη του αγώνα, τόνισε την σημασία της πολιορκίας της Τριπολιτσάς, ενώ στάθηκε δακρύζοντας στη μάχη στα Δερβενάκια. Στον πρώτο και στον δεύτερο εμφύλιο πόλεμο δεν ήθελε να επεκταθεί καθώς πετάρισε η καρδιά του και χρειάστηκε η επέμβαση της ομάδας των τεχνικών να σταθεροποιήσουν την λειτουργία του ολογράμματος. «Κύριε Κολοκοτρώνη» τον ρώτησε «φοβηθήκατε ποτέ για την ζωή σας; Το 1833 οι Έλληνες σας καταδίκασαν σε θάνατο για εσχάτη προδοσία» Η απάντηση έφερε ένα κόμπο στο λαιμό. Ο σκηνοθέτης, χρόνια στη δουλειά, έμπειρος, συνέλαβε τη στιγμή στο χρόνο και την επανέλαβε σε αργή κίνηση. «Αντίκρισα τόσες φορές τον θάνατο και δεν τον φοβήθηκα. Ούτε και τότε» Δεν γνώριζε που θα οδηγούσε η συνέντευξη αυτή. Το κλίμα είχε φορτιστεί και οι συγκινητικές στιγμές διαδέχονταν η μία την άλλη. Ζήτησε και πήρε διάλλειμα. Ο σκηνοθέτης την πλησίασε και της χτύπησε την πλάτη. «Καλά τα πας» είπε. Οι τεχνικοί βρήκαν την ευκαιρία και επανεξέτασαν τις λειτουργίες του ολογράμματος, ενώ ο ίδιος ο Κολοκοτρώνης έδειχνε να το απολαμβάνει λέγοντας «Θα αντέξω βρε παιδιά. Εδώ έντεκα ολόκληρους μήνες με είχανε έγκλειστο στο Παλαμήδι. Μια συνέντευξη είναι!»

Σε λιγότερο από δέκα λεπτά άρχισαν και πάλι. Τα φώτα ξύπνησαν τον γέρο του Μοριά τη στιγμή που στο πίσω του στούντιο, σε μια τεράστια οθόνη αναγράφονταν τα λόγια «Ο θεός υπέγραψε την ελευθερία της Ελλάδος και δεν παίρνει πίσω την υπογραφή του». Ξύπνησε ο γέρος, ξύπνησε και η εθνική μνήμη. Η Μακιγιέρ έτρεξε και σκούπισε το δάκρυ μ' ένα άσπρο μαντήλι. Κύριε Κολοκοτρώνη είναι καταγεγραμμένο ότι είπατε: «Ο κόσμος μας έλεγε τρελούς. Ημείς, αν δεν είμεθα τρελοί, δεν εκάναμε την επανάσταση...» Το πιστεύετε ακόμα και σήμερα; «Κοπέλα μου, το τι πιστεύω εγώ πλέον δεν έχει καμία σημασία, αλλά έχει περισσότερο το τι πιστεύετε εσείς. Εμείς πολεμήσαμε, διώξαμε τους εχθρούς για να μπορείτε εσείς, να ζείτε ελεύθεροι. Αυτή την ελευθερία πρέπει να κρατήσετε ζωντανή εις τους αιώνες. Θα αρκιστώ να επαναλάβω κάποια από τα λόγια της ομιλίας μου στην Πνύκα «...Εμάς μη μας τηράτε πλέον. Το έργο μας και ο καιρός μας επέρασε... Εις εσάς μένει να ισάσετε και να στολίσετε τον τόπο, οπού ημείς ελευθερώσαμε· και, δια να γίνη τούτο, πρέπει να έχετε ως θεμέλια της πολιτείας την ομόνοια, την θρησκεία, την καλλιέργεια του Θρόνου και την φρόνιμον ελευθερία.»

Του έπιασε το ρυτιδωμένο χέρι, υπακούοντας στην εντολή του σκηνοθέτη.

Δεν ήξερε αν έπρεπε να υποβάλλει την τελευταία της ερώτηση για τον θάνατό του. 4 Φεβ 1843 μετά από χορό στα ανάκτορα. Τον ρώτησε εάν γεννιόταν ξανά θα έκαμε και πάλι την επανάστασή του; Την κοιτάζε βαθιά στα μάτια και τράβηξε με βία τα καλώδια. Το ολόγραμμα χάθηκε δια παντός.

* Το διήγημα συμπεριλήφθηκε μαζί με άλλα 40 (μετά από διαγωνισμό με θέμα: 1 φράση +821 λέξεις για το 1821 στην ειδική έκδοση που παρουσιάστηκε στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο την 9^η Νοε 2019.

Τάσος Δασκαλάκης

ΘΡΥΑΛΛΙΔΑ

Στο αγωνιστικό τους πρόσωπο
έλαμψε η αχτίδα.
Είχε κάτι από βυθό
κι από γαλάζιο κύμα.

Μπρος, σπαρταρούσε στο νερό
τη σάλεψε η αρμύρα.
Φλοίσβος, ωδή την έκανε
φανταχτερής αψίδας.

Σε κλάσμα χρόνου άναβε
τη πεθυμιά με βήμα
γοργό, που όλο γινότανε
άσβεστη θρυαλλίδα.

Σοφία Θεοδοσιάδη

ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Θυμήθηκα και συλλογιέμαι και παραληρώ.
Τι κι αν το «άλμα» μέσα μας ακόμα εκκρεμεί.
Τι κι αν εις την αντίπερα την όχθη κολυμπώντας
βαθέος ποταμού δεν ελιαστήκαμε.
Ελευθερίας στέγνωμα άγευστοι.
Ανίκαντοι θηριοδασαστές, δυνάστες πολεμούντες των καιρών.
Μια επανάσταση εδιδάχθηκα εγώ εις το σχολειό.
Στους χρόνους με οδήγησε εις τους αλλοτινούς, στα 1821.
Όταν ο ήλιος εβασίλεψε, εβράδιασε.
Απά στις σκέπες και στο νου, την Οθωμανική Αυτοκρατορία που εξεδίωξε,
που εταλάνιζε τη χώρα μου για τέσσερεις αιώνες.
Σήμερα αιώνες πάλι και μετά, σε μια πατρίδα επιμένω.
Θα σταθώ εκείνη την πατρίδα που μου φύτεψαν αληθινά,
βαθιά μέσα στα σπλάχνα.
Γι αυτήν αξίζουν οι γιορτές.
Γι αυτήν και η περηφάνια.
Για εκείνη που μου δίδαξε,
σαν βράχος να αντιστέκομαι.
Σαν κύμα να διεκδικώ,
σαν βράχος να υπομένω.
Δε θα σταθώ στο ιστορικό.
Καλώς.
Καιέκτυπα άλλοτε, είν' χιλιοειπωμένο..
Μονάχα να.
Θα σε παρακινήσω νοερά να δυνηθείς,
την ύπαρξή σου όλη αν το μπορείς,
εκεί
εις την όχθη την αντίπερα.
Αβούλιαχτα αν μπορείς να την περάσεις,
εκεί
για λίγο να βρεθείς.
Στην Ύψιστη του αγώνα τη στιγμή... στην Έξοδο.

Στο Ύψος του ανθρώπου.
Εκεί που οι ήρωες δεν πέθαναν.
Δεν επουλήθηκαν σε σκλαβοπάζαρα,
δεν γίναν παρανάλωμα πυρός,
στην πυριτιδαποθήκη αντάμα με τον τολμηρό,
ηρωικά στην Έξοδο... τον ήρωα Καψάλη.
Σ' αυτήν την όχθη να σταθείς,
μαζί τους να μπορέσεις να βραχείς..
να το λουστείς το αιώνιο.
Της δόξας τους το φως.
Όχι να μην τους φοβηθείς.
Δεν είν' φαντάσματα οι ήρωες,
τις νύχτες που στοιχειώνουνε τους ζωντανούς.
Είναι οδηγοί και δάσκαλοι.
Σου τείνουνε το χέρι.
Για να σε βοηθήσουν καρτερούν, οι μύστες σου να γίνουν.
Να ομορφύνουν τη δική σου τη συνείδηση.
Να δώσουν νόημα ακριβό, στην ίδια τη ζωή σου.
Δε σου ζητούν να ζεις σαν ήρωας,
μα να αντιστέκεσαι σαν ήρωας.
Με άνθρωπο να μοιάζεις.

Ιωσήφ Σ. Ιωσηφίδης

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ*

*«..με σκοινιά κατεβάζουν τον Αδάμ απ' το παραθύρι..»,
μια λεπτομέρεια σε τουριστικό οδηγό για το Αρκάδι.*

Τον έστειλαν να πείσει τον καπετάν Κορωναίο για βοήθεια.
«Τρελέ», τον καθηλώνει, «κάτσε εδώ, σαν γυρίσεις κάηκες».

Δεν έκατσε, γλίστρησε βράδυ μεταμφιεσμένος και γύρισε
στα γυναικόπαιδα, στους παράλυτους, δίπλα στο Γαβριήλ
έτοιμος στο λαγούμι για τη συνεξομολόγηση και τη θυσία :
«χαρά μου να ποθαίνω λεύτερος, θάνατος δεν υπάρχει».

Λένε τον ρίζανε σε λάκκο όπου ζει με ρίζες και νερό ή
τον έμπασε η Παναγιά άγγελο με κρίνο στην εικόνα της.
Λένε σκαρφάλωσε στο δένδρο να γλιτώσει ένα ορφανό,
πως το αγιάλιασε, οι δύο σώμα ένα και αναλήφθηκαν.

Η ξεναγός μάς ερμηνεύει γαλήνια τη Θυσία της θυσίας
πως ο Παπαδάκης υπεράνω λογικής επέλεξε τη θανή
πιο ιερά απ' το Λεωνίδα που του το επέβαλλε νόμος.

*«..με σκοινιά κατεβάζουν τον Αδάμ απ' το παραθύρι..»,
μια λεπτομέρεια σε τουριστικό οδηγό, Κορωναίε, όμως
η ξεναγός προσθέτει: «ο σώζων εαυτούλη μη σωθήτω»!*

* Η ιστορία της επιστροφής του Αδάμ Παπαδάκη στο Αρκάδι, όταν τον έστειλαν να φέρει βοήθεια
από τον Κορωναίο και τους αντάρτες, ενώ θα μπορούσε να μην είχε γυρίσει ποτέ.

Ιωσήφ Σ. Ιωσηφίδης

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

1. Ούτε μισθό ήθελε, ούτε μεγαλεία
ή ράφια τσαρικά, άχρηστα εκεί ψηλά.
Ένα βοηθό μόνο, να του κάμνει τέιον.
2. Η σιωπή στο έργο βλαστός, Έλληνες,
και ο ορθός λόγος βροχή, ω πολίτες.
3. Την Ελλάδα έξω απ' τα σπήλαια,
τους δούλους έξω απ' τη σκλαβιά
ν' αναπνέουν ιδιόκτητο οξυγόνο.
4. Να τον προφυλάξει ήθελε το σκυλί.
Του ξέσκισε τη ρεντικότα για να γυρίσει
στο σπίτι, όπου δεν θα 'φτανε ο φονιάς.
5. Να τον προφυλάξει ήθελε η ζητιάννα.
Τον έσπρωξε για να τον διεγείρει
ν' αμυνθεί πριν τον χιμήξει ο φονιάς.
6. Τον φονιά μαρτυράει το δένδρο,
που απάνω του καθάρισε τις κηλίδες.
Σύμμαχοι οι θύελλες που δεν το ξερίζωσαν.
7. Σαλεύει στο φέρετροο Καποδίστριας.
Μόνο λίγο καιρό ξαποσταίνει και ξανά
προς την αξία τραβά και μας τραβά.

*Παρακαλούνται οι φοιτητές εις την εξέταση
όπως αναπτύζουν εμβριθώς άπαντα τα θέματα.*

* Σκηνικό ποιήματος : Μάθημα Ιστορίας στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, για τον βίο και
τον θάνατο του Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια

Από την Ποιητική Συλλογή 'ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ', Εκδόσεις ΠΑΡΓΑ, 2010,
Λευκωσία.

Αλεξία Καλογεροπούλου

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Κατέβηκε απ' τ' άλογό του, το έδεσε πρόχειρα στον κορμό μιας αγριελιάς, από τις λίγες που γλίτωσαν από τη φονική μανία του Ιμπραήμ, και έπλυνε το πρόσωπό του στο ρυάκι που έτρεχε αδιάκοπα τον τελευταίο μήνα.

Κάθισε κάτω βαρύς, σαν να είχε έναν βράχο λίγο πιο πάνω απ' το στομάχι. Ένα ποτάμι εντός του που αναζητούσε ορμητικά διέξοδο, έσπρωξε τον βράχο και ο Κολοκοτρώνης ξέσπασε σε κλάματα. Τα δάκρυά του μούσκεψαν τα γκριζα μουστάκια και τα ρούχα του και έπεσαν στη γη που είχε πρασινίσει πια σε όλο το βουνό, υπενθυμίζοντας ότι ο αέναςος κύκλος της ζωής δεν σταματά ποτέ, ακόμα κι αν χάνονται ζωές, ακόμα κι αν το χρώμα ποτίζεται με αίμα.

«Γέρο», άκουσε μια γνώριμη φωνή.

«Τι είναι, ωρέ Σαγιά;» απάντησε χωρίς να γυρίσει.

«Έλα. Τα παλληκάρια σε ζητούν».

Σηκώθηκε, σκούπισε διακριτικά τα μάτια του με το μανίκι, όρθωσε το κορμί του και πήρε το αγέρωχο και άφοβο ύφος που γνώριζαν καλά οι συναγωνιστές και οι εχθροί του.

Γεώργιος Ελευθ. Καραγιάννης

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΙΟ

Κι ας είναι μικρή η δικιά μας η χώρα,
με την απίθανη ομορφιά, στο σταυροδρόμι του κόσμου,
εχθροί και «φίλοι» την πόθησαν και την κατέκτησαν.
Κι η λευτεριά πολλές φορές κινδύνεψε και χάθηκε,
αφού πέρασε περιπέτειες μέχρι να ξαναρθεί.

Μες στη φρικτή σκοτεινιά, τα παλικάρια μας
αγωνίστηκαν ηρωικά και την ξαναπόκτησαν
και στον αγώνα τους αυτόν τη θάψασαν.
Κατάλαβαν πως, για να μένει αδούλωτη η ελληνική ψυχή,
πρέπει να μην ξεπεζεύει απ' τα υψηλά ιδανικά,
να μένει λαμπερή η πατρίδα και ν' αστραποβολεί
σαν φως στα όνειρά τους,
ν' ανασαίνει μες στον παλμό των αντρίκειων βημάτων
και όλο να υψώνεται και ν' αντρείβει την αυγή,
σαν ήλιος που εμπνέεται απ' το ανθρώπινο δίκιο,
να μη χάνουν κι άλλοι αθώοι το αίμα τους στη γη,
αφού όλοι αδελφωμένοι το αποφασίσαμε
να ενισχύσουμε τη λευτεριά,
να μην αφήνει και το μικρότερο σαράκι στην καρδιά,
ν' αναμοχλεύει το μίσος.

Γεώργιος Ελευθ. Καραγιάννης

ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

(Ποιος θέλει να τ' ακούσει αυτά;)

Στ' αρχαία χρόνια
όταν στη γη αυτή κατοικούσαν αληθινοί Έλληνες,
ακόμα και οι νεκροί που θυσίαζαν τη ζωή για την πόλη τους
έκαναν περήφανη και την πατρίδα την ίδια
και οι συγγενείς τους απολάμβαναν δίκαια περηφάνια
και την πιο μεγάλη τιμή,
με την πατρίδα ευγνωμονούσα,
να σκαλίζει το όνομά τους με χρυσά γράμματα σε αγάλματα μαρμάρινα,
αλλά και σε επιγράμματα επιφανών ποιητών,
για να εντυπωθεί προς παραδειγματισμό σε όλες τις συνειδήσεις
και να μένει διακαής ο πόθος και η αγάπη για την πατρίδα,
ώστε να μεταλαμπαδεύεται και στις επόμενες γενιές,
να συνεχίσει η φυλή να έχει παρουσία στην ιστορία.

Τώρα όλα γιρεμίστηκαν κι ο καθένας ερμηνεύει διαφορετικά
της πατρίδας τα συμφέροντα και τα ιδανικά.
Θέλει να γίνει ο ίδιος οδηγός της ιστορίας,
να καπηλευτεί το μέλλον και την τιμή του τόπου.

Ήξεραν καλά αυτοί που σχεδίασαν την μεταμοντέρνα παγκοσμιοποιημένη εποχή,
όταν ισοπέδωναν τις αξίες κάθε λαού,
να μη βρίσκει ο νέος αποκούμπι στην ιστορία του,
να μη δοκιμάζει και τις δικές του αντοχές για να πετάξει,
να βάλει και τη δικιά του πινελιά, τα δικά του όνειρα
στο μέλλον της πατρίδας.

Είμαστε ζωντανοί νεκροί και δεν το ξέρουμε,
πως η αξία μας είναι εντελώς ανύπαρκτη,
γι' αυτό δε μας δίνει κανείς σημασία.
Μείναμε στο δικό μας κορμί εγκλωβισμένοι
και δε μας νοιάζει τίποτα τι γίνεται παραπέρα.
Δεν πάνε να καταστραφούν όλα...
Εμάς μας ενδιαφέρει ο εαυτούλης μας
και η προσωπική μας ιστορία.
Το «εμείς» χάθηκε
και δε μας συνεπαίρνει να ζήσουμε ενωμένοι,
να κάνουμε περήφανο το δικό μας τόπο,
να συνεχίσει την πορεία του στο χρόνο
με τιμή και αξιοπρέπεια.

Λεόντιος Κατσιγιάννης

ΚΑΛΒΕ ΔΟΞΑ ΤΗΣ ΑΡΕΤΗΣ

Αποκομμένος απ' τη μάνα σου,
της μοναξιάς σου τον ίσκιο κυνηγούσες,
με την απληστία της γνώσης παραμάσχαλα.
Μέρες φωτεινές,
απ' του Φώσκολου την αντανάκλαση
και νύχτες που γεννούν την Ειμαρμένη
των στοχασμών σου.
Λίγος ο καιρός για μεγάλες αγάπες·
αυτές που μας ρουφάνε το μεδούλι.
Στην αδιαφορία της Ζάκυνθου,
ὕμνους ανταπέδωσες.
Την καταφρόνηση της πατρίδας έζησες
για τις «Ωδές» της ανομοιοκαταληξίας σου.
Στη ερημιά σου ωριμάζεις με το χρόνο·
φθινόπωρο σκυφτό που δε γελά,
μη καταστρέψει τη μελαγχολία του.
Ὡσπου το σώμα κύρτωσε,
στο σχήμα μιας σοφής καμπύλης,
στα όρια μιας κάθετης αξιοπρέπειας,
ανεικόνιστο κι εξοστρακισμένο
απ' τον ουρανό της πατρίδας του·
εκδίκηση ενός κατάμαυρου ανέφικτου.
Κι έπειτα, ανθολογημένος της ψυχής μας
έφυγες, κρατώντας τις αποστάσεις.
Ένα πορτραίτο φανταστικό άφησες,
και τις χορδές της λύρας σου·
μήνυμα σ' ένα μπουκάλι,
που βρέθηκε με τα χρόνια
στ' ακρογιάλι μιας
παρालειπόμενης ποίησης.

Φωτεινή Αγγουριδάκη- Κουφογάζου

Μήγαρις έχω άλλο στο νου μου, πάρεξ ελευθερία και γλώσσα;(Λιονύσιος Σολωμός)

Σ' ΑΥΤΗ ΤΗ ΓΗ

Σ'αυτή τη Γή, που με τον ήλιο της στενάζει
πλέκει η Δάφνη τα στεφάνια μοναχή
και τα κλαδιά της μεσ' στην Άνοιξη στοιχεί
με τα φεγγάρια της το χώμα αυτό αργάζει

Ο Ποιητής, παίρνει δυο σπόρους απ' το αίμα
μιαν Επανάσταση ζητάει η καρδιά
τον Πειρασμό θέλει να βάλει στα σκαριά
σαν άλλο Θούρειο να δρέψει, μ' ένα γνέμα

Χορταριασμένα πάν' στα μάτια μας τραγούδια
της χαρμολύπης μας οι κάνες αντηχούν
και τα σιοτάδια για φοβέρες μας μιλούν

ανθίζουν μεσ' τον ήλιο αγριολουλούδια
Ξυπνά κι ο Γέροντας, υψώνοντας σπαθιά
Να ξαναζήσει θέλει ετούτη η Λευτεριά.....

Φωτεινή Αγγουριδάκη- Κουφογάζου

«Όταν αποφασίσαμε να ιάμομε την Επανάσταση, δεν εσυλλογισθήκαμε ούτε πόσοι είμεθα ούτε πώς δεν έχουμε άρματα ούτε ότι οι Τούρκοι εβαστούσαν τα ιάστρα και τας πόλεις ούτε κανέννας φρόνιμος μας είπε "πού πάτε εδώ να πολεμήσετε με σιταροκάραβα βατσέλα;", αλλά ως μία βροχή έπεσε εις όλους μας η επιθυμία της ελευθερίας μας, και όλοι, και ο κλήρος μας και οι προεστοί και οι καπεταναίοι και οι πεπαιδευμένοι και οι έμποροι, μικροί και μεγάλοι, όλοι, εσυμφωνήσαμε εις αυτό το σκοπό και εικάμαμε την Επανάσταση».

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης στην Πνύκα στις 7 Οκτωβρίου 1838,

ΤΙ ΘΑ ΜΑΣ ΕΛΕΓΕ ΣΗΜΕΡΑ ΑΝ ΖΟΥΣΕ Ο ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ

Παιδιά μου,

«Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθεις εν τη βασιλεία σου»

είπα με φωνή άτρεμη κι έκαμα το σταυρό μου, όταν πήγαιναν νά με δικάσουν οι ίδιοι τύραννοι, όπως καί τώρα.

Κι άν επεράσανε τα χρόνια, κι η πατρίδα απελευτερώθηκε, πάλι με τούς κακορίζικους μπλέξαμε, ποιός νά τό φανταζόντανε;

τά ίδια σκυλιά όπως και τότε, που μάς άναψαν φωτιές.

«Το Γένος μας πολλές φορές σταυρώθηκε, αλλά ιδού! ζώμεν»

σπέρνουν ανάμεσά μας διχόνοιες εδώ καί αιώνες.

Μπορεί τ'αμπέλι μας ετούτο νά είναι μικρό, η σοδειά του όμως... είν' η πιό πλούσια βλογιά.

Από ετούτο το βαρελάκι παιδιά μου, επίναν τό νέκταρ οι θεοί μας,

μα τούς αλησμονήσαμε, τούς επετάξαμε στο βάραθρο,

εκεί, οπού 'πρεπε νά πετάξουμε όλους εκείνους, που μας εμπαίζουν και μας ρουφάν το αίμα τόσα χρόνια

Μπορεί νά είμαστε ένας μικρός λαός μα έχουμε μεγάλη καρδιά που τη βλογάει ο ύψιστος.

Μας έλεγαν πως ήμασταν τρελοί, ανεπρόνοιοι, ένα μάτσο ραγιάδες, κατσαπλιάδες, αγράμματοι και ασουλούπωτοι, αλλά, μάς έβαλαν τα δυό ποδάρια στο παπούτσι τους και πάλι: αυτούνοι οι Εγγλέζοι, οι Φράγκοι, οι Ρούσοι κι οι Τούρκοι απ' την άλλη κι όλοι αυτοί, που γίνηκαν τρανοί απ' το βιός μας....

αλλά, δέν θα τούς περάσει...

Τυχάρπαστοι δυτικοί, ασήμαντοι τυχοδιώκτες, αποτυχημένοι στίς χώρες τους, προσκυνημένοι από γραιοκούς αυλοκόλακες, που πάντοτε περίσσευαν στον τόπο μας κι από παππάδες μαζί, π' αφόριζαν την Επανάσταση...

Ο λαός μας προδόθηκε ακόμα μιὰ φορά, απ'τ ούς ίδιους τυράννους, χειρότερους, με άλλα όπλα, αλλά με ίδια σχέδια. Δέν θέλουν να μας βλέπουν οι τύραννοι να προκόβουμε, θέλουν να μάς πατάνε και νά απομυζούν το βιός μας.

Θέλουν νά μάς κάνουν να ξεχάσουμε τούς τρόπους μας, τήν Γλώσσα μας, το έθνος και τήν αγάπη για την πατρίδα, τα έθιμά μας καί τον πολιτισμό μας.

«Χωρίς αρετή και πόνο εις την πατρίδα και πίστη εις την θρησκεία τους έθνη δεν υπάρχουν».

«...Κι' άν είμαστε ολίγοι...παρηγοριώμαστε μ' έναν τρόπον, ότι η τύχη, μας έχει τους Έλληνες πάντοτε ολίγους. Ότι αρχή και τέλος, παλαιόθεν και ως τώρα, όλα τα θερία πολεμούν να μας φάνε και δεν μπορούνε, τρώνε από μας και μένει και μαγιά. Και ολίγοι αποφασίζουν να πεθάνουν, κι'όταν κάνουν αυτεινή την απόφασιν, λίγες φορές χάνουν και πολλές κερδαίνουν...».

Γι' αυτό σάς λέω παιδιά μου, για να σωθεί η πατρίδα μας, πρέπει να θυμηθούμε τήν περηφάνεια μας, **ποιοί ήμασταν, τί γίναμε και πως θα ξαναπορευτούμε ορθοί**, δίχως ντροπή και προσκυνήματα, μα με τό μυαλό που κληρονομήσαμε απ' τούς πατεράδες και τούς προγόνους μας.

Εσείς λοιπόν παιδιά μου, νύχτα και μέρα να συλλογάστε τήν **Επανάστασιν**, γιατί οί δικοί μας κοτσαμπάσηδες πάλι πίνουν το αίμα μας, ξεκληρίσαν τις φαμελιές μας, σκόρπισαν τα παιδιά μας στά τρίστρατα τού κόσμου, για να τά κάνουν ν' αλγισμονήσουν τόν τόπο τους, τά γονικά τους, για να τά κάμουν **ξένα κι άλλότρια**-

Άμα χαθεί ετούτος ο τόπος, ουαί κι αλοιμόνο! αλοιμόνο, σαν τα κοράκια θα πέσουν ούλοι απάνω μας να μας φάνε ζωντανούς.

γι' αυτό σας λέγω:

Ο νέος σουλτάνος πάλι σκιάβους μας θέλει,

«...Τήν τυραγνία των Τούρκων – τήν δοκιμάσαμε τόσα χρόνια – δέν υποφέρονταν πλέον. Και δι' αυτήνη τήν τυραγνία, οπού δέν ορίζαμεν ούτε βιόν ούτε τιμή ούτε ζωή (ξέραμεν κι' ότ' ήμασταν ολίγοι και χωρίς τα' αναγκαία του πολέμου) αποφασίσαμεν να σηκώσομεν άρματα εναντίον τής τυραγνίας. Είτε θάνατος είτε λευτεριά

Κι εσείς παιδιά μου

έτσι να πράξετε, να σηκώσετε τ' άρματα του μυαλού σας και σκλαβωθείτε μόνον εις τα γράμματα, αυτήν είναι η μόνη σκλαβιά που σάς ταιριάζει:

νά σιάβετε τό μυαλό και το πνεύμα σας και να νοιάζεστε ο ένας τόν άλλον πάντοτε, έτσι μόνον θα βγείτε κερδισμένοι στόν αγώνα σας με την αγάπη για τήν Πατρίδα.

«...γιατί Τούτην την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί, και σοφοί κι' αμαθείς και πλούσιοι και φτωχοί και πολιτικοί και στρατιωτικοί και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι, όσοι αγωνιστήκαμεν, αναλόγως ο καθείς, έχομεν να ζήσωμεν εδώ. Το λοιπόν δουλέψαμεν όλοι μαζί, να την φυλάμε κι' όλοι μαζί και να μη λέγη ούτε ο δυνατός «εγώ», ούτε ο αδύνατος. Ξέρετε πότε να λέγει ο καθείς «εγώ»; Όταν αγωνιστή μόνος του και φκειάση, ή χαλάση, να λέγη εγώ, όταν όμως αγωνίζονται πολλοί να φκειάνουν, τότε να λένε «εμείς». Είμαστε εις το «εμείς» κι' όχι εις το «εγώ». Και εις το εξής να μάθωμεν γνώση, αν θέλωμεν να φκειάσωμεν χωριόν.

Έτσι θα κάμετε προκοπήν κι ούτε διχόνοιες μπορούν να σπείρουν, ούτε όχτρα και ζήλεια θά'χετε για τον αδερφό σας.

Να κοιπάσετε πάντα για τήν Ελευθερίαν σας. Αυτός θα είναι ο δικός σας Αγώνας, για νά φκιάσετε καλύτερο τόν κόσμο

Ομπρός λοιπόν παιδιά μου

Ορθώστε τ' ανάστημά σας, σε τούτη τή Φοβέρα κι αντισταθείτε όπως ξέρετε καλύτερα, μονάχα τότε, θα μπορείτε να λέγετε πως είστε Νικητές.

Εγώ Γέρασα και δέν έχω άλλες αντοχές, ένα πράμα μονάχα έχω: την ευκή μου νά σάς δώσω και μιά συμβουλή:

Νά κρατάτε στην καρδιά και στην ψυχή δυνατά τά λόγια του **Ρήγα**, τού φλογερού αυτού πατριώτη καί ποιητή, που σας έμαθαν στο σχολειό, όπως έκαμνα κι εγώ:

«Εφύλαξα πίστην εις τήν παραγγελίαν αυτήν του Ρήγα. Και ο Θεός με αξίωσε καί κρέμασα φούντα εις το Γένος μου, ως στρατιώτης του. Χρυσή φούντα δεν εστόλισε ποτέ τό σπαθί μου, όταν έπαιρνα δούλευσιν εις ξένα κράτη».

«Κάλλιο για την πατρίδα κανέννας να χαθεί ή να κρεμάσει φούντα για ξένον στο σπαθί»

Σταυρίνα Λαμπαδάρη

ΤΟΥ ΔΙΚΙΟΥ Η ΩΡΑ ΗΡΘΕ

Ορδές βαρβάρων ασελγούν στο σώμα σου Ελλάδα
Θεά αρχαία ξέστηθη στο αίμα σου βαδίζεις
πάγωσε ο χρόνος πέτρωσε τρισκόταδο ολούθε
κι όμως με χέρι μισερό του Ήλιου φανερώνεις
το άγιο τάμα το τρανό το κοντυλογραμμένο
σ' αλφαβητάρι άχρονο της πικραμένης ράτσας
χαμογελά η Παναγιά και σιγοτραγουδάει
οι άγγελοι συνταχθήκανε ζωσμένοι το Τρισήλιο
Αρχάγγελος Παμμέγιστος φωτιά ξεθηκαρώνει
Χιμάει η Αλήθεια στραφτερή, του Δίκιου η ώρα ήρθε.

Αλεξάνδρα Μπακονίκα**ΠΟΡΤΡΕΤΑ ΗΡΩΩΝ**

Στολίδι στους τοίχους της σχολικής αίθουσας ήταν μεγάλα, έγχρωμα, πορτρέτα ηρώων της Επανάστασης. Πήγαίνα στην πρώτη δημοτικού και για μένα το σχολείο ήταν ένα μαρτύριο. Δεν είχα πάει στο νηπιαγωγείο και η προσαρμογή μου πρώτη φορά σε σχολική τάξη ήταν φοβερά δύσκολη. Σαν να έπεφτα με αλεξίπτωτο στο πιο αφιλόξενο μέρος. Σχεδόν ούτε την αλφαβήτα δεν ήξερα, ενώ τα περισσότερα παιδιά είχαν έρθει προετοιμασμένα, ήδη ήξεραν να διαβάζουν. Ένιωθα μπλοκαρισμένη και μόνη. Το χειρότερο από όλα ήταν η ακατάλληλη δασκάλα. Μεγάλη στην ηλικία, αυταρχική, βλοσυρή, ανίδεη από σωστή παιδαγωγική συμπεριφορά. Με πρόσβαλε εξευτελιστικά ενώπιον όλης της τάξης όταν έκανα κάποιο λάθος. Το όνομά της ήταν Αρίστη, όμως στα μάτια μου ήταν ένα σκοτεινό φόβητρο, ένας δυνάστης, Εκείνα τα πορτρέτα πάνω στους τοίχους, του Κολοκοτρώνη, Ανδρούτσου, Υψηλάντη, Καραϊσκάκη, Μπουμπουλίνας και Κανάρη, μέσα στη δυστυχία μου ακτινοβολούσαν ομορφιά και λάμψη. Εξέπεμπαν γαλήνη και σιγουριά για την επιτυχία μετά από ατέλειωτους αγώνες. Η λάμψη τους είχε εισχωρήσει σε κάθε μου κύτταρο. Το τραύμα θέλει παρηγοριά, και στο δικό μου τραύμα εκείνα τα πορτρέτα έστελναν μια υπόσχεση: ότι τελικά και οι δυνάστες θρυμματίζονται κι εξαφανίζονται από μπροστά μας.

Γιάννης Μπερούκας

ΣΥΜΒΟΛΟ

Μ' ένα μαχαίρι
Μοίραζες μια πίκρα
Και μια πόνο
Κι έμοιαζε νεκροφίλημα
Το κάθε άγγιγμά σου
Κι άφηνες πίσω θάνατο
Κόκκινο γέννας αίμα στων
Κρεμασμένων τις
Ψυχές σύμβολο η θωριά σου.
Κι όταν τρεμόσβηνε το φως
Και η ζωή σ' άδικο θάνατο
Στους σκλαβωμένους
Μοίραζες λύτρωση κι ελπίδα
Κι έγινες κόκκινο πανί φόβος
Των μικρανθρώπων
Κι έγινε σταύρωση
Και φυλακή σου η Πατρίδα.

Μια προτομή και μια μικρή επιγραφή
Πάνω στο τάφο σου,
Κι εσύ ποτέ να μην ξεχάσεις
Στο σώμα σου επάνω να χαράξεις
Σιγά διαβάτη,
Εδώ κοιμάται ο Γέρος του Μοριά
Τον ύπνο του μην του ταράξεις.

Μιλτιάδης Ντόβας

ΣΙΜΩΝΕΙ

Θανάτου η Ώρα κίνησε να πάει στο Μεσολόγγι!
Χορός τρανός ξεκίνησε, χαμογελούν οι λόγγοι!

Ξεκίνησε καρτερικά η Λευτεριά να κλαίει!
Γλυκολαλούνε τα πουλιά κι η ζήση φως που καίει!

Που καίει λαμπάδα ζηλευτή, εικόνα του Ολύμπου!
Όψη του Αιώνα η Οργή με τ' άστρα του κολλίγου!

Τα άστρα τ' αγιωτικά, Θεού τα ψυχοπαίδια!
Που τραγουδούν μ' αερινά, στις Λευτεριάς τα χέρια!

Νεράιδες, Δώδεκα θεοί, στοιχειά, φανερωθείτε!
Σημαίνει η ώρα η τρανή, στη μάχη στοιχηθείτε!

Σημαίνει χάραμα Οργής που η λεβεντιά μιλάει!
Σπάζουν δεσμά της Σιωπής, και ο Χριστός γελάει!

Γελάει με όψη αγγελική, εξόριστος στο δώμα!
Ηρώων φίλος κι αρχηγός που μάχονται ακόμα!

Μάχονται με τον Ουρανό, τον Ήλιο, το φεγγάρι!
Ωσάν τ' Αφτάστου τον Αετό, τον Αχιλλέα, τον Πάρη!

Γενναίος σαν τον πρωτόνε, κι όμορφος σαν εκείνο!
Στη θάλασσα χαμογελά, μα όμως και στην ψυχή μου!

Χαμόγελο αθάνατο, δώρα των Ουρανώνε!
Αλίμονο στο θάνατο των όμορφων καιρώνε!

Αλίμονο και τρισαλί, γιατί ευτυχία κρύβει!
Θνήση που σπάει το κλουβί, δεσμά γλυκά συντρίβει!

Συντρίβει, σιγοτραγουδά τα ζωτικά διατάζει!
Να μαζευτούνε στη φωτιά κάτω απ' το χαλάζι!

Χαλάζι, και τις αστραπές, μ' Ολύμπιες εικόνες!
Σπίθες ντυμένες πυρκαγιές, που θα 'ρθουν στους Αιώνες!

Θα 'ρθουνε τώρα και ξανά, ήρθαν στο παρελθόνε!
Χαμογελούνε τα παιδιά, ω αδερφέ αιώνιε!

Ω Όλυμπε σου τραγουδώ, και δάκρυα σου χαρίζω!
Κρύβω Αετού τον Κεραυνό, την Ομορφιά κομίζω!

Την Ομορφάδα της ψυχής, που κλαίει και γελάει!
Ω Αθηνά της χρυσαυγής, για σένα τραγουδάει!

Για σένανε μοναδική, δέσποινα του βασάνου!
Αλήθειας θεία η μορφή, μ' εσένα θ' ανασάνω!

Με λιτανεία ονειρική, στ' άστρα με περιστέρια!
Χαμογελάει η Οργή με τ' άχραντα ξεφτέρια!

Ξεφτέρια που ιερουργούν, μαζί με την Πυθία!
Τ' αηδόνια κρένουν και λαλούν στην αγιασμένη Τροία!

Κρένουν και λένε «αλίμονο», λαλούν και λένε «πρέπει»!
Ω Λευτεριά αθάνατη, το μύρο σου, αντέχει!

Αντέχει είναι γιατρικό, για τσι πληγές τις θείες!
Μέσα του, κλείνει Κεραυνό, μα όμως κι ιχνηλασίες!

Ιχνηλασίες θεϊκές που κλαίνε και δακρύζουν!
Κι οι Μυροφόρες σιωπηλές, τ' Άχραντου νιες π' ορίζουν!

Ορίζουνε με το Χριστό, χρήζουν με τις Εικόνες!
Σ' ανθρώπινο Ωκεανό, χαρίζουν φως Αιώνες!

Χαμογελούνε κι οι ψυχές, του Δία και του Ήλιου!
Εικόνες θείες, γελαστές σημαίνουν την Αυγή μου!

Αυγή της ζήσης των Οργών, που καίει σα θυμιατήρι!
Κάστρο των Δώδεκα θεών, φως κι Άστρου αγιαστήρι!

Το αγιαστήρι τ' είλωτα, του ήρωα, του «ξένου»!
Όπου μιλούν αμίλητα, γενιές θεού χαμένου!

Παιδιά κατώτερου θεού, που όμως αλαλάζουν!
Το Μέλλον πάει στον Ουρανό, τα σύννεφα χαράζουν!

Χαράζουνε μοναδικά, κλαίνε και τραγουδάνε!
Ανάφτουν τ' άστρα θείκια, φωτιά που αγαπάνε!

Φωτιά τρανή αθάνατη, με ντύμα που λαλάμε!
Φωτιά που λέει σιωπηλά, στη Δόξα «σε θυμάμαι»!

Ναι σε θυμάμαι, σε ζητώ, ήσουν στο Μεσολόγγι!
Στου Πέτρου Ντόβα την ψυχή, χαμογελούν οι λόγγοι!

Οι λόγγοι και τ' αεριά, το γαίμα που βοάει!
Η Έξοδος από ψηλά, στο φως χαμογελάει!

Ελευθερίας γιερή, κόρη ματοβαμμένη!
Ντύθηκες κόκκινη Οργή, Πυθία θυμωμένη!

Ω θυμωμένη, νεκρική, θλιμμένη μου, αηδόνα!
Η Δόξα τρέχει και μιλείπα' στων αετών το δώμα!

Το δώμα με τα ξακουστά, τ' άστρα Θεού τα δώρα!
Όπου γελούνε τα παιδιά, την αγιασμένη Ώρα!

Την αγιασμένη, την τρανή π' ο ήλιος βασιλεύει!
Ω ξακουσμένοι Κεραυνοί, η θάλασσα αντρείβει!

Αντρείβει τη, με δάκρυα, καντήλι ματωμένο!
Θερείβει τη, και τραγουδά, σε χώμα τιμημένο!

Στο χώμα των ηρώων, των αδερφών Ντοβαίων!
Μεσολογγιού μας, οι νεκροί, θυμίες μύριων Ανταίων!

Ανταίοι, Ήλιοι, Κεραυνοί, στρατιώτες θυμωμένοι!
Ντυμένοι με την αστραπή, χαμογελούν κρυμμένοι!

Κρυμμένοι στ' άστρα, στο Θεό, μα και στην Ιστορία!
Όπου μιλάει με το Χριστό, η θεία τους, θυσία!

Η θεία τους, η ξακουστή, πρώτη μα και Σπουδαία!
Σιμώνει η ώρα η τρανή, που θα φανούν τα Ωραία!

(Γ' Τρίτο Βραβείο Ποίησης στο 11ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης που διεξήγαγε η Ένωση Συγγραφέων
Λογοτεχνών Ευρώπης, (Ε.Σ.Λ.Ε) με τη συνεργασία του Δήμου Θεσσαλονίκης).

Ιωάννα Παπαντωνίου

ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΥΡΑ

Τιθάσευσες τους ανέμους με τον ίσκιο σου,
σαν ξεχύθηκαν απ' του Αιόλου το ασκί,
εκεί, στου Αιγαίου τα ξέφωτα.
Έβαλες πλώρη για του ορίζοντα τ' αραξοβόλι
με το κεφαλομάντιλο στο κατάρτι το πιο ψηλό,
μπαϊράκι ετοιμοπόλεμο, φευγάτο.
Ξεπροβόδισες τα θαλασσοπούλια
στο ταξίδι σου το ιερό και τα ορμήνεψες
να πετούν πάνω απ' τον ήλιο.

Μπροστάρισσα σε ναυμαχίας σκηνικό
ανασκουμπώθηκες σαν η ματιά πλανήθηκε
σ' εκείνη την καμένη γη, την έρμη.
Μέτρησες τα στάχια, τα κρίνα
που αντιστάθηκαν στις φλόγες
κι είπες να μην ξεχάσεις.
Με το φωτερό σου πλεούμενο οδηγό
τις Συμπληγάδες προσπέρασες.
Καπετάνισσα, της θάλασσας Κυρά,
τ' αγριεμένο διέσχισες το κύμα,
μπροστά σου σαν ορθώθηκε.
Άνοιξες μεμιάς όλες τις στράτες
κι άφησες τα χνάρια, λυχνάρια ακοίμητα
μην ξεστρατίσουμε, μην σταθούμε.
Κι εμείς;
Σου χαρίσαμε τα στεφάνια της ελιάς
και τ' αγριοπερίστερα τα λευκά
να συντροφεύουν το τραγούδι σου.
Λυτά μαλλιά, κορδέλες πράσινα φύκια
οι άγκυρες του ήλιου σαν ξεριζώνονται
απ' του βυθού τα βάθη ασθμαίνουν.
Αναγγέλλουν ξέπνοες το μισεμό
για το αύριο της Λευτεριάς
κι εσύ επιτακτικά προστάζεις,
γνέφεις για τον απόπλου.

Γιάννης Παρασκευόπουλος

ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ ΕΠΕΣΕ ΤΟ ΜΕΣΟΛΛΟΓΙ

Ήλιε, γιατί ανάφτηκες στον κόσμο και ζεσταίνεις;
 Θάλασσα, για δε στέρεψες, ποτάμι, γιατί τρέχεις;
 Σύγνεφο, πάρε τη βροχή, στον τόπο εδώ μην βρέχεις.
 Κάμπε, μην στέρξεις στη σπορά, γέννημα, μην καρπίσεις.
 Νύχτα μου μαυροσιότεινη, χωρίς φεγγάρι να 'ρθεις.
 Γιατί, τρυγώνα, κελαηδάς, γιατί λαλάς, κοτσύφι;
 μην' από πόνο δεν νογάς, μη θλίψη δε γνωρίζεις,
 εκεί τ' αψήλου που πετάς, στα ξένα που πηγαίνεις,
 τούτο το μαύρο τ' άδικο, σ' όλη τη γη να κραίνεις;
 Στο Μεσολόγγι επάτησεν Αγαρηνού ποδάρι.
 Χανδούπηδες και Κόνιαροι μαγάρισαν τον τόπο.
 Ήταν Απρίλης όμορφος και Κυριακή των βάγιων.
 Τελειώσανε τα βόλια τους κι εσώθη το ψωμί τους.
 Έρμο ντουφέκι, βάρυνες στ' ανήμπορό μου χέρι.
 Το χέρι μου αχάμνεψε κι ο Αγαρηνός το ξέρει.
 Πάλα μου ασημόκαπνη, σ' άφηκα στο θηκάρι.
 Λογάριασαν το είναι τους, μετρήσανε το έχει.
 Οι μάνες εσυνάξανε τότενες τα παιδιά τους.
 Ζωή, μωρέ, είν' ο θάνατος επάνω στο γιουρούσι!
 Εμπρός, μωρέ, κινάμε! Εμπρός, με το σπαθί στο χέρι!
 Γιατί του Έλληνα η ψυχή σιλαβιά δεν υποφέρει.
 Στη μάχη αυτός που πέθανε, χίλιες φορές θα ζήσει.
 Τι κι αν στον Άδη κατεβεί; Πίσω θε να γυρίσει!
 Δέντρο ψηλό, της λευτεριάς, αίμα θέλει ν' ανθίσει.
 Κι αν το ποτίσεις, το αίμα σου Έλληνες θα καρπίσει.
 Ήρθεν η ώρα για έξοδο. Μονάχα αυτό τους μένει.
 Καλύβια, τάφοι πρόγονων, αυτά θα μείνουν πίσω.
 Πάλι με χρόνους με καιρούς ίσως ματαγυρίσουν,
 να σπείρουν τα χωράφια τους, να ματαπιάσουν 'γγόνι.
 Πρόγονε, κρύψε την ντροπή, τελέψαμε το χρέος.
 Αλλού θα στήσουμε χωριό, να μη χαθεί το γένος.
 Εθέριεψεν ο πόνος τους και μάτωσ' η ψυχή τους.
 Αντί μπαρούτι, την ψυχή, αντί καψούλι, τ' άστρι.
 Μια χούφτα χώμα στο ζερβό και στο δεξί την πάλα.

Αν αφηφάς το θάνατο, γελάς με όλα τα' άλλα.
 Τους ζήλεψεν ο χάροντας, ζητάει τη ζωή τους.
 Γροικιάς, μωρέ κυρ-χάροντα, την έχουμε ταμένη.
 Πατρίδα και ψυχή πάνε μαζί, μονάχη της δεν βγαίνει
 Και ο χάροντας εχόλιασε. Τον Τούρκο κάνει σέμπρο.
 Πέρνα το φράχτη, μπέη μου, και εγώ θα σ' ανταμείψω.
 Σαν έρθ' η ώρα η κακιά, θε να σ' αφήνω πίσω.
 Θέλω ψυχές αδούλωτες, στον Άδη να τις πάρω.
 Ψυχές κιοτήδων και δειλών χιλιάδες απαντάω.
 Πουλί δε ματαλάλησε, γιατί σπυρί δεν βρήκε.
 Λουλούδι μου, γιατί ανθείς, στάχυ γιατί καρπίζεις;
 Το Μεσολόγγι έπεσεν, το Μεσολόγγι εχάθη.
 Όλος ο κόσμος το 'μαθεν, όλη η οικουμένη.
 Μαύρη η μοίρα του Έλληνα, κακή η ειμαρμένη.
 Ακόμη και ο χάροντας τον Τούρκο κάνει φίλο.
 Κατέχει ο βλάμης, πως Έλληνα ψύχη μονάχος δεν την παίρνει
 Καρραϊσιανάκης χτύπησε, τους Τούρκους να πλανέψει,
 μα προδοσιά τούς πρόκανε και τους καρπούς θα δρέψει.
 Σπαθί του Ραζηκώτσικα ο κόσμος δεν ματάδε.
 Κόφτει κεφάλια Αγαρηνών, κεφάλια Τουρκαλάδων,
 κόφτει δεξιά, κόφτει ζερβά, κόφτει ομπρός και πάει.
 Και το σπαθί του στόμωσεν κι ο μαύρος λάζος σπάει
 και το τουφέκι εσώπασεν και ο χάρος ροβολάει.
 Τέτοια λεβέντικη ψυχή, χάροντα, πώς θα πάρεις;
 Ορθός ο Ραζηκώτσικας τον χάρο περγελάει.
 Όποιος εζώστηκ' άρματα το πότε δεν ρωτάει.
 Ζωή είναι, κυρ-χάροντα, πάρ' τηνε, δε φελάει.
 Τον άκουσε ο Ραδάμανθους, του χάροντα μηνάει:
 τέτοιες ψυχές θα παν' ψηλά, θα πάνε για τον ήλιο,
 τέτοιες ψυχές δεν ειν' πολλές, θεοί πρέπει να γένουν.
 Ένας θεός για πόλεμο, άλλος για την ειρήνη,
 του ζευγολάτη να 'ν' θεός, θεός για ναυτοσύνη,
 να 'ναι θεός από άνθρωπο, να ξέρει ανθρωποσύνη.
 Μπροστά πάει ο Μπότσαρης και πίσω οι γυναίκες.
 Στη μέση πάει ο Μακρής, ξοπίσω του ο Τζαβέλας.
 Ρωτάω ζερβά, ρωτάω δεξιά, μ' απόκριση καμία.
 Ματάγινε, μωρέ, ποτές τέτοιο τρανό γιουρούσι;
 Πολέμησαν ποτέ θεοί με τέτοια ελληνοσύνη;
 Τέτοιους ο κόσμος δεν γεννά, μονάχα η ρωμιοσύνη.

Έκαμε πόλεμ' ο άνθρωπος και ο θεός εντράπη.
 Ήλπε μου, πιο μην ξαναβγείς, φεγγάρι, μη φωτίσεις.
 Το Μεσολόγγι έπεσεν, το Μεσολόγγι εχάθη.
 Στόμωσαν τζάνε μ' τα σπαθιά, κήνην το ντουφέκι
 Κερδέμπορος ο χάροντας που στέκονταν παρέκει.
 Χίλιες ψυχές αδούλωτες πέσανε στο γιουρούσι.
 Τέτοια σοδειά στη ζήση του δεν είχε απαντήσει.
 Αλίμονο στην τύχη του! Στον Άδη δεν πάει καμία
 Από τον πόλεμο, ψυχές στα Ηλύσια κουβαλάει!
 Τον πρόκανε ο Μίνωας και για θεούς τους πάει!
 Απόκοντα κι ο Αιαχός, παίρνει ψυχές και πάει!
 Γιατί, λουλούδι μου, ανθείς, γιατί λαλάς, πουλί μου;
 Το Μεσολόγγι έπεσεν, το Μεσολόγγι εχάθη.
 Με άφηκεν ο χάροντας μόνο στον πάνω κόσμο
 να ιστοράω το κακό, να μολογάω το κρίμα.
 Απόκαμα να τελαλώ, έφραξεν η φωνή μου.
 Βάνω τον Άδη μάρτυρα, τον Κέρβερο τελάλη.
 Χίλιες ζωές χαθήκανε σε 'κείνο το γιουρούσι.
 Χίλια δεντριά της λευτεριάς φυτρώσανε στον κάμπο!
 Όσοι για 'μπρος δε μπόραγαν πήγαν με τον Καψάλη.
 Κάναν' το θάνατο ζωή στου μπαρουτιού τη ζάλη.
 Ξένε, στα ξένα που πατάς, στον κόσμο που διαβαίνεις
 μην τύχει και αποξεχαστείς, μην τύχει και σωπάσεις.
 Να μολογάς τ' αγίνωτο απ' όπου κι αν περάσεις.
 Όπου λουλούδι κόκκινο, όπου λουλούδι άσπρο,
 το κόκκινο απ' το αίμα τους, τ' άσπρο απ' την τιμή τους.
 Για λευτεριά και για τιμή δώκανε τη ζωή τους.
 Μη στείλεις, σύγνεφο, βροχή, δένδρο μου, μην καρπίσεις.
 Το Μεσολόγγι έπεσεν, το Μεσολόγγι εχάθη.
 Ένα στον κόσμο ήτανε, σ' όλη την οικουμένη.
 Μήτε λουλούδι πλιο ν' ανθεί. μήτε πουλί να κρένει.
 Ο ήλιος τώρα να κρυφτεί, φεγγάρι να μην βγαίνει.

Άντρου Ονουφρίου Περικλέους

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ

Απάνω στο αέτωμα του χρόνου
μετερίζι στέκει ο γέρος του Μοριά
Ελλάδα αντικρίζει.
Το ένα φρύδι υψώνεται το άλλο χαμηλώνει.
Το μάτι αγριεύεται και η ψυχή φουσιώνει.
Φεύγει ευθύς, αερικό, στη Πνύκα ανεβαίνει.
Λόγο βγάζει ωσάν θεριό, ουρλιάζει η οικουμένη.
Είστε της εποχής δειλοί.
Ευρώπης μειωμένοι.
Κάθεστε στα παρτέρια σας λουλούδια κορδωμένα.
Είναι οι ρίζες σας ρηχές, εύκολα βολεμένες.
Μιλάς γι ανδραγαθήματα δικά μας τιμημένα.
Ες' τι έκανες μου λες και γίνεσαι παγώνι;
Πότε εμείς δεν βάλουμε κορόνα το συμφέρον.
Παίρναμε τα τουφέκια μας και διώχναμε τομάρια.
Δώσαμε το βιο μας κατ' ιδίαν και εσύ το τάμπλετ κοπανάς,
Φωνάζεις γι αδικία.
Τρως, πίνεις και γλεντάς, άλλοι φταιν για τα δεινά.
Μ' άλικο πρόσωπο σκληρό κοιτάζει την αρένα
Βγάζει φωνή, βγάζει κραυγή, σιέται η Ελλάδα.
Σκύψετε στα κιτάπια σας ετούτης της ιστορίας.
Εκεί θα βρείτε σχέδιο, πάρτε το περήφανοι.
Ανασκουμπώστε τα παιδιά, κάντε την προσευχή σας.
Υψώστε λάβαρο σκληρό.
Παλέψετε το δίκαιο.
Κάντε να φέξει μια αυγή γαλάζια ελληνική.
Αυτά είπε ατσάλινα θνητός Κολοκοτρώνης
Ευθυτενής κι αέρινος παίρνει το άλογό του.
Αποχωρεί, αερικό στον χρόνο τον δικό του.

Νικόλας Σαλίβερος

25η ΜΑΡΤΗ

ΙΔΕΑ – ΠΑΤΡΙΔΑ- ΤΙΜΗ – ΣΗΜΑΙΑ

Μετά αιώνες τέσσερις αέρα σκλαβωμένου
 κι' αγώνες ελευθέρωσης λαού βασανισμένου,
 από Μοριά και Στερεάς κακοτραχές μασχάλες
 και σκόρπιων Νησιών βραχάρμυρες τις βάλες
 Κολοκοτρώνηδες, Ανδρούτσοι και αγνοί Παππάδες,
 για λευτεριά echύσανε αίματος μαστραπάδες.
 Καραϊσκάκηδες, Κανάρηδες και Μπουμπουλίνες,
 Φιλέλληνες που δεν λογάριασαν θανάτου οδύνες.
 Κλέφτες, αρματολοί και πειρατές νησιώτες
 ξεδικιωμό ζητούσαν και λεύτερο αγέρα.
 Λάβαρα ξεσηκωμού, του Τύραννου δεσμώτες,
 σηκώσανε μ' αποκοτιά τη σκλαβωμένη χέρα.
 Σιμά κι η Φιλική με Ιερό το Λόχο,
 φωνές αντάμωσαν σε μιαν ιδέα
 στου Ρήγα του Βελεστινλή το λόγο,
 «Δούρειος Ίππος» που έγινε σημαία.
 «Μολών Λαβέ» «Η Ών ή επι Ώας»
 Ηχώ αγύριστη... «ως πότε εχθρέ τη γή μας θα πατάς»
 Πατρίδα, γλώσσα και Σημαίας ο Σταυρός,
 ήταν η Ιδέα, πού 'βαλαν τα στήθια μπρός.
 Πολέμησαν, σκοτωθήκαν, λευτεριά ο θησαυρός.
 Για του δίκιου ο αγώνας, ο σκοπός είν' ιερός.
 Ένας είναι ο Ουρανός, γαλάζιος καθαρός,
 του μαύρου σύννεφου ο δρόμος μιαρός.
 Κι αν τσακωμούς μεταξύ τους, είχαν οι πατριώτες
 γινόντουσαν, ευθύς μετά, γενναίοι Μεσολογγίτες.
 Μίσθαρνους ξένους πέρνανε, μα πιότερο Αρβανίτες,
 στην Ιστορία από παλιά γίναν συστρατιώτες.
 Για της σημαίας τον ιστό, σπαθί γυμνό κρατούσαν,
 στις Θέμιδας τα έδρανα τ' άδικο πολεμούσαν.
 Μα είχανε απ' τις φασκιές Ομόνοια κρυμμένη,
 που πάντα λύση έδινε, στη γη τη σκλαβωμένη

Από το Μύθου την γραφή , χιλιοτραγουδισμένη,
 και Μαραθώνα και Μοριά την αιματοβαμμένη.
 Κι αν έχει η αυταπάρνηση μορφή στην οικουμένη,
 στους Αχιλλέα, Σαμουήλ η μνήμη είν' γραμμένη.
 Της Παναγιάς τ' όνομα μες τη καρδιά προτάξαν,
 της λευτεριάς ιέρια στη μνήμη εχαράξαν.
 Μια Αθηνά οι Έλληνες, πάντα θεοποιούνε,
 τη μήτρα π' όμοια παιδιά βγάζει, την προσκυνούνε.
 «Κι αν είν' ασήκωτη η σιλαβιά στου Έλληνα τις ράχες»
 η λευτεριά, διδάχτηκε, κερδίζεται στις μάχες.
 Καθ ύστερα, βόλι σιλαβιάς και πάλι χτυπημένη,
 τη βρίσκει, γιατί η «Λέαινα» είν' αξιοζηλεμένη.
 Μ' επιφανείς και αφανείς πατρίδας ελευθερωτές
 κι απο της Δύσης «σύμμαχους» νίκης καπηλευτές,
 στην μάχη πάλι σώματα και τις ψυχές προσφέρουν
 αγέρα λεύτερο γι' αυτούς κι απόγονους να φέρουν.
 «Όχι» κι «Αέρα» φώναζαν σ' εχθρούς και σε προδότες
 και λιονταριού είχαν ορμή, τιμής γίνανε δότες.
 Μα κι αν τους «φόρεσαν» ξανά, «στέμμα και ρεντιγκότες»,
 του κόσμου θαν' ατέλειωτα φωτός οι πριμοδότες,
 γιατί , Λεωνίδες ακλουθούν και πάνσοφους Δασκάλους
 ασπίδα κι όπλο, της σιλαβιάς που σπάζουνε πασσάλους.
 Και τωρινά κάποιοι κρατούν , « σημαία» του συμφέρου
 Ελλήνων άφεργα παιδιά με ξένους αφ' ετέρου.
 Πάντα θρέφει το φίλιωμα, αχόρταγους σπιούνους
 που σε δικούς τους, τα φλουριά της νίκης, ψήνουν φούρνους..
 Ξεχνούνε όμως «τα στερνά, πάντα, τιμούν τα πρώτα»
 κι' αξιώνονται τα «οστά», αίμα του κι ιδρώτα.
 Γροθιά, σε θήκες σφαλιστές προγόνων, η Ιδέα,
 η Γλώσσα , η Θρησκεία και της τιμής Σημαία.
 Ονόματα και πόλεμοι σ' αθάνατες σελίδες,
 βήματα μνήμης στη ζωή που δίνουν ηλιαχτίδες
 Σ' οχτρούς και φίλους, Σοφία χαρίζει η Ελλάδα
 δείγμα Τιμής, Φιλίας κι Ειρήνης μ' ελιάς τη κλάδα.

Σοφία Βέλλου - Σκουλικά

Ο ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΟΓΡΙΑΣ

Γιος μοναχής 'ταν ο Γιωργής ουρανόσταλτο παιδί.
Αετού πατέρα στην Άρτ, στην Σκουλικαριά.
Τ' απίθωσε μια μέρα Άνοιξε, λένε,
Ο θεός το άγιο του δισάκι,
για να χαρίσει Άγιο στη γη, Καρραισκάκη.
Τ' άστρα μιλούν για κείνονα της Ηπείρου τα χιόνια
Κι επάνω στις βουνοκορφές τον τραγουδούν αιώνια.
Ταμπούρι για τη λευτεριά ήτανε η καρδιά του.
Οι οχτροί χάναν το βήμα τους μπροστά στην αντρεία του.
Με δεκαπεντασύλλαβο μιλούσε το ντουφέκι.
Κόκκινα άνθη βάζοντας στα στήθη του εχθρού
και οι προδότες πνίγονταν στην ένοχη σιωπή τους
καθώς το χέρι του έδειχνε, εμπρός, γιούργια, ντουγγρού.
Νόθο παιδί μιας μοναχής,
ο αρχάγγελος της ιστορίας της ελληνικής.

Ρούλα Τριανταφύλλου

1821

Ένα μαύρο αγριοπούλι με ματιά θολή και κρύα
κάθισε με αδιαντροπιά στη δική μας τη φωλιά.
Κι όλα γύρω μας καμένα, στάχτη, θάνατος, κακό.

Κλωνιά γυμνά στα δέντρα, πουλάκια σκλαβωμένα
στη φτωχή μου πατρίδα που στρατιές την κατακλύζουν.
Ποτάμι θαρρείς το αίμα το χρώμα της ποτίζει.

Πατρίδα μου γλυκιά, κόρη μυριόπλουτη, ακριβή,
χωρίς ήλιο αιώνες σε κρατούσαν στο σκοτάδι.

Ξάφνου φως ανέσπερο, Ανάστασης, εφάνη
εκεί που κάποτε σαν Άδης κατοικούσε το σκοτάδι.

Θούριοι και ύμνοι σε δρυμούς, λαγκάδια και λιβάδια.
Σε κάμπους, σε απάτητα όρη θριάμβου οι ωδές.
Αντρειωμένοι στων εχθρών την ορμή ορθώνουν τα στήθη.
Φωτιά η κάθε μάχη, φωτιά και σφαγή.

Σημαίες υψώνονται, λάβαρα, εικόνες ματωμένες.
Των ηρώων η ορμή βουνά και πέλαγα ανταριάζει,
των βαρβάρων τα στίφη στα λαγκάδια σκορπίζει.

Πήρε αέρας τη φωνή και τη σκόρπισε στη γη:
Λευτεριά! Λευτεριά! Το σκοτάδι θα χαθεί.

Ρούλα Τριανταφύλλου

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Άρπα η ψυχή μου ύμνους αγνούς θα ψάλει,
την καρδιά σαν φλόγα θα ζεστάνει.
Ένας πατέρας και Θεός τον κόσμο έχει πλάσει.
Κοιτώ γύρω μου της φύσης το μουσείο.
Δίπλα ένας παράδεισος, τι μεγαλείο!
Ελλάδα!
Καθρεφτίζεται νύχτα, πρωί και μέρα
στο πνεύμα Σου το θείο.
Σελήνη ανατέλλει.
Άστρα της νύχτας η ομορφιά του ουρανού σου,
του ήλιου Ελλάδα!
Ντύθηκε η γη σου ψηλά βουνά και γύρω κάμπους.
Πηγές το χώμα σου γεννά, ποτάμια αναβλύζουν.
Στης θάλασσας το σύνορο τ' απόβραδο ακουμπούν.
Ανθίζουν νησιά τα πέλαγα.
Χώμα ευλογημένο, αίμα και δάκρυ ποτισμένο.
Μάνα περήφανη, τώρα ποιος πόνος σε βαραίνει;
Απ' την κορφή ως τα νύχια σου λύπη μαρμαρωμένη.
Μα έχεις στα στήθη σου ζωή κρυμμένη!
Χαρίσματα ατίμητα και δώρα ευλογημένα.
Χρόνια θα διαβούν, αιώνες θα περάσουν,
θα 'ρθουνε μέρες με καπνούς, θα 'ρθουνε μέρες θάμπους.
Ελλάδα! Κόρη ένδοξη, μα τώρα λαβωμένη.
Καρφιά, μαχαίρια στην καρδιά κι εμείς απαντοχή κρυμμένη.
Η ομορφιά δε χάνεται, την πλάση μας στολίζει.
Δόξα σε σένα, Ελλάδα!
Η ομορφιά του κόσμου μένεις.
Δόξα σε σένα, ποιητή!
Ποίημα που έγραψε του έρωτά σου η γραφή.
Ελλάδα, το κάθε βήμα σου φωτιά κι αστροπελέκι.

Πατρίδα μου αθάνατη, Ελλάδα!
Φάρος είσαι που φωτίζει γη δαφνόσπαρτη και τιμημένη.
Ταπεινά σε χαιρετώ.

Χριστόφορος Τριάντης**7η ΙΟΥΝΙΟΥ 1821**

Οδησός, Απρίλιος 1821. Ο Πέτρος Γεράκης, εξέχων μέλος της ελληνικής παροικίας, ήταν από τους πλουσιότερους εμπόρους στη ρωσική πόλη. Όλη του η ζωή περιστρεφόταν γύρω από τις εμπορικές επιχειρήσεις και το μεγάλωμα της περιουσίας του. Και όπως συνήθιζε να λέει «τα κατάφερνε μια χαρά, πάντα με τη βοήθεια του Θεού».

Όμως εδώ και κάποιες μέρες, αντιμετώπιζε μια πολύ δύσκολη κατάσταση : το μοναχοπαίδι του, ο Ανδρέας, είχε πάρει την απόφαση να πάει στη Μολδοβλαχία, εθελοντής στον επαναστατικό στρατό του Αλέξανδρου Υψηλάντη. Για μια ακόμη φορά προσπαθούσε με λόγια και σκηνοθετημένες απειλές, να συνετίσει τον «άτακτο» νέο.

«Πατέρα, σε άκουσα και δεν έφυγα τον Γενάρη, τώρα όμως είμαι έτοιμος για τη μάχη. Δεν πρόκειται ν' αλλάξω την απόφασή μου».

« Ανδρέα γιε μου, τι θα γίνουν οι επιχειρήσεις μας; τα εμπορικά μας στη Μόσχα, στην Πετρούπολη , εδώ στην Οδησό; Δεν έχω άλλον στη ζωή εκτός από σένα, είσαι το μοναχοπαίδι μου. Έτσι πού σκέφτεσαι θα καταστραφούμε οικογενειακώς. Η μητέρα σου τι λέει για όλα αυτά; Θα την στείλεις στον τάφο πριν την ώρα της. Δεν τη σκέφτεσαι».

« Η μητέρα συμφωνεί. Μου 'δωσε την ευχή της και ένα εικόνισμα του Χριστού. Είναι δυνατή πατέρα σαν Σπαρτιάτισσα μάνα. Όσο για τα μαγαζιά σου, μπορείς να τα κουμαντάρεις καλά, είσαι ικανός και έχεις άξιους βοηθούς».

«Αυτές οι γυναίκες δεν ξέρουν τι τους γίνεται και πού βρίσκονται. Επιμένω! Στο κάτω-κάτω δεν έχει ελπίδα η «περίφημη» επανάστασή σας, ούτε στη Βλαχομπογδανία , ούτε και στο Μοριά. Η Τουρκία είναι αυτοκρατορία. Ξέρεις πόσους κρέμασαν οι Τούρκοι, χιλιάδες. Στέλνουν στρατό και άτακτους παντού, δεν έχουν αφήσει πέτρα πάνω στην πέτρα. Στην Πόλη έσφαξαν εκατοντάδες, στην Αδριανούπολη το ίδιο και στη Σμύρνη χειρότερα. Άκουσες τι είπε ο επίσκοπος Βαρθολομαίος, αυτός ο άγιος άνθρωπος, για τους επαναστάτες σου, ότι είναι ένα μάτσο ξεβράκωτοι. Θα χαθείτε όλοι σας, έτσι για το τίποτα».

«Για όνομα του Χριστού, πατέρα μην βλαστημάς. Τίποτα είναι η σιλαβωμένη πατρίδα; Θα νικήσουμε. Έχουμε πίστη και έχω καλό προαίσθημα. Φεύγω για να συναντήσω τον Υψηλάντη, δεν με σταματά τίποτε. Θα αγωνιστώ για την Ελλάδα μας, τετρακόσια χρόνια την είχαν κλεισμένη στα μπουντρούμια της ανυπαρξίας. Γνωρίζεις ιστορία πατέρα. Ο Αρμόδιος και ο Αριστογείτονας ήταν πολύ νέοι και όμως έριξαν μια παντοδύναμη τυραννία. Οι νέοι πρωτοστάτησαν στον Μαραθώνα και τη Σαλαμίνα κι έσωσαν τον ελληνισμό και τη δημοκρατία».

«Λόγια, λόγια, λόγια. Νεανικές ανοησίες. Η Ευρώπη είναι της Ιερής Συμμαχίας και θα συνεχίσει να 'ναι για αιώνες, μην έχεις αυταπάτες για νίκες και δημοκρατίες. Ο Μέττερνιχ και οι φίλοι του θα σβήσουν την επανάστασή σου. Και όλους εσάς τους αφελείς, σάς χαρακτηρίζουν Ιακωβίνους κι αναρχικούς. Γράφουν στις εφημερίδες πως θέλετε κρέμασμα στις πλατείες. Θα ενισχύσουν τους Τούρκους όπως μπορούν, διπλωματικά και στρατιωτικά. Ακόμα κι ο τσάρος μας είναι εναντίον σας. Η δημοκρατία σου είναι μια χίμαιρα, το ίδιο και η περίφημη ελευθερία της Ελλάδας».

« Πατέρα, εδώ δε μιλάμε για ένα κοινωνικό κίνημα που φοβάται τους βασιλιάδες της Ευρώπης, μιλάμε για τη μεγάλη επανάσταση του γένους ολόκληρου, την επανάσταση του 1821».

Ο Πέτρος Γεράκης συνέχισε τις νουθεσίες. Άφησε τον πατέρα του να ρητορεύει και βγήκε να πάρει λίγο αέρα. Η άνοιξη είχε έρθει για τα καλά στην Οδησό. Οι δρόμοι και οι κήποι της πόλης ήταν ντυμένοι με ανοιξιάτικα χρώματα. Από παντού αναδύονταν ευωδιές. Σκεφτόταν πως αυτή η εποχή ταιριάζει στην επανάσταση, αναγεννιέται η γη και η πατρίδα.

Στο λιμάνι η κίνηση ήταν αυξημένη. Πλοία και άνθρωποι πηγαινοέρχονταν. Ο Ανδρέας Γεράκης, αυτός ο νεαρός σπουδαστής του Εμπορικού Διδασκαλείου της Οδησού, πίστευε απόλυτα στο δίκαιο της εξέγερσης. Το αεράκι της θάλασσας τον έκανε να βλέπει τα πράγματα, ιδανικά κι όμορφα.

Στο καφενείο των Ελλήνων, συνάντησε τον συμμαθητή του, Γιάννη Αργυρόπουλο. Τον χαιρέτησε και του είπε ενθουσιασμένος «Γιάννη, καιρός να διαβώ και εγώ τον Προύθο, σαν τον πρίγκιπα. Έφτασε η στιγμή. Το 1821 είναι η αρχή για την ελεύθερη πολιτεία των Ελλήνων. Μπορούμε να χτίσουμε μια πατρίδα με δημοκρατία κι αξιοκρατία, μπολιασμένη με τις αρετές των προγόνων μας».

«Ανδρέα φίλε μου, μακάρι να μπορούσα να σε ακολουθήσω, αλλά φεύγω για την Τεργέστη, για δουλειές, ίσως το κάνω στο μέλλον».

«Γιάννη, σε παρακαλώ θερμά να 'ρθεις και εσύ. Η πατρίδα μάς έχει ανάγκη ».

«Θα προσπαθήσω, Ανδρέα. Ο αδελφός μου είναι ήδη στο Ιάσιο. Αν τον βρεις να του πεις πολλούς χαιρετισμούς, και να προσέχετε και οι δυο σας, όλοι σας δηλαδή, θα πλακώσουν οι Τουρκαλάδες όπου να ' ναι, να το ξέρετε αυτό».

«Καλή αντάμωση στην ελεύθερη πατρίδα, Γιάννη».

« Καλή αντάμωση φίλε μου. Ο Χριστός μαζί σας».

Τα επαναστατικά στρατεύματα του Αλέξανδρου Υψηλάντη ήταν στη Μολδοβλαχία, από τον Ιανουάριο του 1821. Την άνοιξη όμως, του ίδιου χρόνου οι επιχειρήσεις δεν πήγαιναν καλά. Οι ντόπιοι Ρουμάνοι ήταν φυγόπονοι. Οι Τούρκοι ετοιμάζονταν με τη βοήθεια της Ιερής Συμμαχίας, να συντρίψουν τους επαναστάτες. Αλλά στην Ελλάδα η επαναστατική φλόγα δυνάμωνε. Τα νησιά του Αιγαίου είχαν ελευθερωθεί, η Πελοπόννησος, η Ρούμελη το ίδιο. Μύριζε μπαρούτι και πασχαλιά ο τόπος.

Ο Ανδρέας Γεράκης, μαζί με μερικούς άλλους πατριώτες πέρασαν (αρχές Μαΐου) τα σύνορα Ρωσίας - Μολδαβίας. Πήγαιναν εθελοντές στον Ιερό Λόχο. Ο Ιερός Λόχος των Ελλήνων σπουδαστών. Όλοι τους με τον πόθο της ελευθερίας, στην καρδιά.

Όμως, η ιστορία δεν γράφεται με καλές προθέσεις. Ο αγώνας στη Μολδοβλαχία προδόθηκε από τις Μεγάλες Δυνάμεις. Οι μεγάλοι φοβούνται καθετί που είναι επαναστατικό και ενάντια στην καθεστηκυία τάξη (και ησυχία).

Στους λόφους, έξω από χωριό Δραγατσάνι, ο Ανδρέας Γεράκης αντιμετώπιζε μαζί με άλλους αγωνιστές το τουρκικό ιππικό. Δίπλα του ξεψυχούσε χτυπημένος, ο σπουδαστής Περικλής Λεοντιάδης. Είχε έρθει από το Μόναχο της Βαυαρίας. Μέσα στους καπνούς της μάχης ο Ανδρέας διέκρινε τον Υψηλάντη να πλησιάζει τους μαχητές. Του φώναζε «Πρίγκιπα αντέχουμε, για την Ελλάδα μας».

Ο Υψηλάντης τον κοίταζε «Κράτησε ψηλά τη σημαία Ιερολοχίτη. Η θυσία σας θα μείνει στην ιστορία. Η ελληνική ψυχή, εδώ στον ξένο τόπο, θα μείνει όρθια».

Ο Ανδρέας όρμησε εναντίον των Τούρκων καβαλάρηδων, με τόλμη κι αρετή. Έπεσε εκεί, όπως και άλλοι πολλοί, για την ελευθερία, την ελευθερία των Ελλήνων.

Ήταν 7 Ιουνίου του 1821.

Πέτρος Τσερκέζης

ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

Ο παππούς μου κρατούσε ένα σπαθί αστραφτερό
 Όμοιο μ' εκείνο του Στρατηγού Μακρυγιάννη
 Μου το χάρισε ο Μακρυγιάννης, έλεγε χαμογελώντας
 Δεν έχουμε άλλο αγαθό εμείς οι Έλληνες,
 Μόνο το φως της ιστορίας μας έχουμε δεμένο
 στην μύτη του σπαθιού μας.
 Λαδωμένο και καλυμμένο στο ακριβό του θηκάρι
 Το κρατούσε στο μπαούλο σαν κρυφό θησαυρό
 και στον κρυφώνα της καρδιάς.
 Το 'βγαζε πότε-πότε και το ακόνιζε,
 Ακόνιζε το σπαθί, ακόνιζε και το λόγο του
 Για να μη σκουριάσουν.
 Το έβγαζε από τη θήκη του και έλαμπε κάτω από τον ήλιο
 Είχαν γνωρίσει οι βάρβαροι τη λάμψη του σπαθιού του.
 Έλαμπαν τα ομηρικά τοπία των αγώνων του
 Και στο αίμα του πάφλαζε του Πλάτωνα η σοφία.
 Έτσι έβγαινε νηφάλιος στην πιάτσα με το σοφό του λόγο
 Που ήταν πάντα αιχμηρός σπαθί του Μακρυγιάννη
 Έτσι έπιανε και το χορό εκεί στο χοροστάσι του πανηγυριού
 Υμνολογώντας την προγονική δόξα
 στα φαράγγια των απέραντων βουνών
 «Εδώ σε τούτα τα βουνά με τα ψηλά τα δέντρα
 Έστησε κάστρα αθάνατα η λευτεριά η αφέντρα!»
 Ανέμιζε το μαντήλι και βρόνταγε το βαρύ του βήμα,
 Όπως την πάλα του στα λημέρια των κλεφτών.
 Ανέμιζε το μαντήλι υψώνοντας τους ώμους της παλικαριάς.
 Έτσι βουτούσαμε στα φουρτουνιασμένα ύδατα
 Και το ντορή του κάλπαζε μέσα στη λάβρα της φωτιάς
 Η καρδιά σπινθήριζε από το μπαρούτι και γίνονταν φλάμπουρο.
 Μούγκριζε το στοιχειό, και οι δαίμονες βάλθηκαν να μας χαλάσουν
 Με της μπαμπεσιάς το δόλο, αλλά δεν τα κατάφεραν.
 Όταν έφυγε ο παππούς
 Η μοναδική του διαθήκη ήταν το σπαθί και το ντουφέκι.
 Το σπαθί κράτησε ετούτα τα βουνά και την ελληνική μας ψυχή
 Κάποια στιγμή ο πατέρας έβγαλε το σπαθί

Και το κρέμασε πάνω στον τοίχο
Πλάι στη γαλανόλευκη.
Ήταν τότε που είχαν έρθει τ' αδέρφια μας
Και η ελληνική μας ψυχή κραύγαζε
Για ελευθερία και δικαιοσύνη.
Όταν πλάκωσε το μαύρο σκοτάδι από παντού
Και μας απειλούσε η φυλακή
Το σπαθί του Μακρυγιάννη το παραχώσαμε βαθιά - βαθιά
αλλά ξεμύτιζε, ξέσκιζε τα σκοτάδια και άστραφτε ξανά και ξανά.
Ήταν το μαξιλάρι του πνεύματος, το δαχτυλίδι του αεραβώνα μας
Με τη λευτεριά μας ή τα σάβανα του θανάτου,
Με αυτό αποκεφαλίζαμε και τον εχθρό εντός μας.
Το σπαθί του παππού το ψηλαφίζαμε σαν το αλφαβητάρι της δόξας
Για να μετρήσουμε την αντοχή και τη δοξασία της Ρωμιοσύνης,
Για να μετρήσουμε το ύψος της ζωής και τη λεωφόρο του μέλλοντος,
Τη λευτεριά και τη δικαιοσύνη.
Έτσι κρατήθηκε και τρανώθηκε το βάθρο της λεβεντιάς μας.

Παρθένα Τσοκτουρίδου

ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΑΙ ΕΠΑΙΝΟΙ ΣΤΟΝ ΓΕΡΟ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ

Γέρε του Μοριά, βασανισμένε μας Πατέρα
της λευτεριάς που φύσηξες συ πρώτος τον αέρα
κινδύνους που διέτρεξες και έκλαψες θανάτους
συ που συγκαταλέγεσαι μέσα στους αθανάτους.

Χτύπους εσύ δοκίμασες μες την πικρή καρδιά σου
λυπόσουνα και έκλαιγες για όλα τα παιδιά σου
για κείνα τα ελληνόπουλα που ήταν σκλαβωμένα
συ ήσουν που τα στόλισες με έργα τιμημένα.

Τα χώματα τα ελληνικά έκανες ανδρειωμένα
τα φώτισες, τα λάμπρυνες για να' ναι δοξασμένα
τα' κανες να' ναι ιερά με δάφνες στολισμένα
σκέπασες κόκαλα μ' αυτά που γίναν αγιασμένα.

Τα οράματα, το πείσμα σου κατέλαβαν τα κάστρα
μάρτυρες εσύ έβαλες τον ήλιο και τα άστρα
τα λόγια σου τα φλογερά πύρωσαν τις καρδιές μας
και στον αγώνα λευτεριάς έσπρωξες τις ψυχές μας.

Τα όνειρα, οι λέξεις σου, σπαθιά στη δουλοσύνη
οχτρώ συ δεν προσκύνησες, μόνο Χριστιανοσύνη
θριάμβο ήθελες τρανό, ζωή ελευθερίας
παρρατημένος στη νυχτιά της πίκρας, της κακίας.

Σοφέ και παινεμένε μας, οι κόποι, τα φτερά σου
θριάμβευσαν, δοξάστηκαν και η περπατησιά σου
μες την καρδιά μας κατοικούν, καύχημα ελληνικό μας
το μεγαλείο σου τρανό στο Γένος το δικό μας.

Απ' τους επαίνους των καιρών θησαύρισες Στρατάρχη
την χώρα μας ανέστησες, συ νίκησες τα άγχη
που είχανε οι πρόγονοι για την ελευθερία
συ ήσουν που σεβάστηκες Πατρίδα και τα Θεία.

Καύχημα της φυλής εσύ, με δόξες ραντισμένε
για έργα Θεία, αθάνατα, συ χιλιοδοξασμένε
όλοι σου απονέμουνε βραβείο και επαίνους
αγάπης άνθος, λευτεριάς, συ του δικού μας Γένους.

Παρθένα Τσοκτουρίδου

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Έλληνες, μη λυπόσαστε για κειό το παλικάρι,
το καύχημα σας το τρανό, ο Χάρος πριν το πάρει
το 'κλαψε, το ξανα' κλαψε, θρήνησε το καμάρι
το ράντισε με δάκρυα, έπαιξε το δοξάρι
με πένθος λάλησε τρανό, με λύπη και με οδυρμό
του ήρωα, του άξιου τον άδικο χαμό.
«Πατέρα» τον εφώναζε, «Σωτήρα, ήρωα μας
που όρθωσες, που στήλωσες εσύ τ' ανάστημα μας
που δεν φοβήθηκες ποτέ, δεν δέιλιασες τους Τούρκους
που καταφρόνησες εσύ του Άδη μας τους βούρκους
π' αγάπησες βαθιά πολύ πατρίδα και ανθρώπους
εσύ που τέλος ένδοξο με νίκη και με κόπους
έδωσες τη ζωούλα σου στα μέσα μιας νυχτιάς
εσύ που 'σουν το φόβητρο της τουρκικής στρατιάς.
Αδέλφια, μη λυπόσαστε! Φεύγει ευχαριστημένος
κι από ετούτη τη στιγμή βαθιά συγκινημένος
γιατί ποτέ δεν δέιλιασε στην πίκρα του θανάτου
προτίμησε τη λευτεριά, τ' όνομα τ' αθανάτου».

Παρθένα Τσοκτουρίδου

**Η ΕΜΨΥΧΩΣΗ ΤΗΣ ΗΡΩΪΚΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ ΛΑΣΚΑΡΙΝΑΣ**

Ελάτε παλιανάρια μου, λεβέντες μου γενναίοι
τους πειρατές που' ναι για μας σαν μαύροι αρουραίοι
να διώξουμε απ' τα νησιά, απ' όλο το Αιγαίο
ρίζτε τους και η λευτεριά θα' ναι σπουδαίο νέο.

Χρήματα έχω άφθονα, τα δίνω στον Αγώνα
τα πλοία μου ναυπήγησα, δεν θα' ναι και τα μόνα
και η φρεγάτα μου η τρανή κι αυτή θα συμμετέχει
σε όλους τους αποκλεισμούς εφόδια θα παρέχει.

Εκεί που δείχνω ήρωες, καράβια ταξιδεύουν
θέλουν να μας κυκλώσουνε, κατὰ εμάς οδεύουν
ετοιμαστείτε, ρίζτε τους, κανένα μη λυπάστε
της χώρας μας τη λευτεριά εσείς προετοιμάστε.

Οι μαύροι Τούρκοι είναι αυτοί που θέλουν τη σκλαβιά μας
που παίρνουν τις γυναίκες σας και τα μικρά παιδιά μας
τα δίνουνε στον Χάροντα, Γενίτσαρους τα κάνουν
γέμισαν τα χαρέμια τους, θέλουν να μας πεθάνουν.

Αβάσταχτη είναι η σκλαβιά, δεν ήμαστε ραγιάδες
καλύψτε όλοι τα χνώτα σας, ρίζτε στους Τουρκαλάδες
να πάψουνε να απειλούν κι εμάς να θανατώνουν
τη μέρα να μη ξαναδούν, τον Χάρο ν' ανταμώνουν.

Μπράβο λεβέντες μου καλοί, πετύχατε τους στόχους
η θάλασσα θα καταπιεί τους Τούρκικους τους λόχους
οι πέτρες, τα ψηλά βουνά, όλα θα ηρεμήσουν
τρεις κόρες μέσα στα λευκά έρχονται να υμνήσουν.

Η Νίκη πρώτη σας υμνεί κι η Δόξα είναι παρέα
για τα αθάνατα έργα σας που στο Θεό είναι ωραία
κι η Λευτεριά ακολουθεί, είναι στεφανωμένη
φτερά έχει στις πλάτες της με δάφνες στολισμένη.

Ελένη Τυρίμου

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΑΡΜΑΤΟΛΟΣ

Ο ύπνος ποτέ δεν με είχε αγαπήσει... πάντα με παίδευε βλέπεις ... Η αδούλωτη ψυχή ξανά μου χτυπά την πόρτα παρακλητικά και επίμονα Με καλούσε να αξιολογήσω το πριν και το παρόν αυτής της Μεγάλης Ρωμιοσύνης... Δύσκολη η μάχη στην τόση επιμονή της. Κοίταξα γύρω ,είδα αίμα να ρέει τόσων χρόνων και αιώνων, κλάμα και άδικο, πίκρα και πόνο και ξεδιάντροπη να στέκει η μοχθηρή προδοσία, εκεί που τα χρόνια ξανά και ξανά χωρίς σύνορα, όπου η πικρή ιστορία γράφει τις χρυσές αλλά και τις μαύρες, σκοτεινές της σελίδες. Εκεί που η εξέλιξη της ανθρωπότητας καλπάζει μα δυστυχώς περιστρέφεται στα ίδια μοτίβα θανάτου με εκσυγχρονισμένα μέσα και σχέδια ντροπής και εξαθλίωσης.

Όμως, κάπου μου σιάλωσε το μυαλό και σκόνταψε η μνήμη. Να εκεί σε μια φτωχική αυλή με αγιόκλημα, λουλούδια, εκεί σε μια μάντρα με γίδια και με πρόβατα είδα μια μάνα να πονά. Το βλέμμα της να είναι στα ψηλά βουνά ,εκεί που μόνο οι αετοί φωλιάζουν, να αγχομαχά και να βαριαναστενάζει. Έφυγε ο γιος για τα βουνά μαζί με τον πατέρα, αρματολοί γενίκανε κεφάλι να μην σκύψουν μαζί με τα άγρια πουλιά και τα ζαρκάδια όπου το χιόνι με το αίμα γράφουν ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ. Έκαναν σπίτι τις σπηλιές, για σκέπασμα τα άστρα, με φίλους τους γρούλους να συνοδεύουν το αντάρτικο τραγούδι τους.

Η αυγή να κλαίει για αυτούς που δεν θα την έβλεπαν ξανά και ο ήλιος να κρύβεται πίσω από τα πυκνόφυλλα δέντρα και αυτά υποκλίνονται στην τόση Αντρείοσύνη του Ρωμιού, του άγνωστου αρματολού, του άγνωστου τσοπάνου. Μα κάποιος φωνάζει τσανταχτά και τη καρδιά μου σχίζει "Ελευθερία ή Θάνατος" να εμψυχώνει του Αρματολούς. Ένας νιος τσοπάνος όλο φωτιά και λάμρα σε κάθε μάχη μάχεται με κλάμα και με δάκρυ. Έχει μια μάνα, αδελφή και μια μικρή αγάπη, μα όρκο μεγάλο έδωσε επάνω στο ντουφέκι, μονολογεί στις λαγκαδιές, ανάστημα υψώνει:

«Μήτε Αγάς, ούτε πασάς εμάς δεν ξεκληρίζει, όσα κεφάλια κι αν κόψει ο Αλή πασάς το γόνυ δεν λυγίζει, σκλάβος ποτέ δεν γίνεται.»

Στα καρπούλια σκοτεινά κάθεται μόνος και συλλογιέται πόση κατάντια ο Ρωμιός στα δίσεκτα του χρόνια . Παραμιλάει τις νύχτες τα πάντα συλλογιέται δεν ξέρει αύριο αν ζει, κάτω νεκρός θα πέσει, μα πάλι θα 'ναι λεύτερος. Το λέει ο Ρήγας «Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιάς και φυλακής.» Μια ντουφεκιά ακούστηκε ξημέρωμα Σαββάτου, τα βόλια πάνε και έρχονται και τα σπαθιά σαρκάζουν. Παραμονεύει ο θάνατος κατάστηθα ζυγώνει και πάει ο νιος, αρματολός κάτω στη γη ξαπλώνει. «Ελευθερία ή θάνατος» φωνάζει ξεψυχώντας ανοίγει την αγκάλη της η γη, τα δέντρα ελυγίσαν. Θρηνεί ο πατέρας στα βουνά, οι αρματολοί λυγίζουν, κλείνουν το γόνυ προς στο νιο μα οι σκλάβοι δεν γονατίζουν. Σπαράζει η μάνα και θρηνεί και σπάει η

καρδιά της, ανάθεμα σε πόλεμο, θάνατε καταδότη. Πάει ο μικρός μου αρματολός στα δεκαοχτώ του χρόνια, πάει και με το σπλάχνο μου σκλαβιά ανάθεμά σε, σαν τον αητό πετά, σουλτάνος δεν τον πιάνει. Έτσι γράφεται η πικρή αληθινή ιστορία με ένα γέρο του Μοριά, Μανιάτισσες καπετάνισσες, Σουλιώτισσες, με τόσους γνωστούς και άγνωστους αρματολούς, με αμέτρητους απροσκύνητους και ανυπότακτους τσοπάνους. Έτσι, κάθε βόλι ή μια σφαίρα καθορίζει τον δρόμο για τις ερχόμενες γενιές, για την Ελευθερία σπάζοντας τις αλυσίδες της σκλαβιάς κάνοντας τις γλυκότητες για πιο ειρηνικές και ανθρώπινες κοινωνίες.

«Ελευθερία ή θάνατος»

Χριστάκης Χαραλάμπους

ΓΙΑ ΤΑ ΛΙΟΝΤΑΡΙΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Έσυραν με σθένος τον χορό του πολέμου.
Μπήκαν θαρραλέα σε μια κόλαση πυρός.
Έχυσαν άφθονο αίμα σε ανελήτες μάχες.
Όμως όλα έγιναν για την άγια λευτεριά
διότι χωρίς εκείνην κανέννας μας δεν ζει.

Ήρωες έγιναν για χάρη της πατρίδας.
Υπέφεραν τα πάνδεινα μα δεν λύγισαν.
Κράτησαν άπαρτα τα κάστρα της ελπίδας.
Θυσιάστηκαν για την τιμή του έθνους μας
αυτά τα γενναία λιοντάρια του εικοσιένα.

Δέσποινα Καϊτατζή-Χουλιούμη

199 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΖΩΗΣ

Ελευθερία ξεβύζωτη δόξα των Ελλήνων
Που περπατάς μοναχή
Ακόμα κι ακόμα ποιος θα μας πει
Που βρίσκεις τη δύναμη να ρίχνεις τα καυτά σου δάκρυα
Να πιπιλίζεις τα ωραία σου λόγια
Να ονειρεύεσαι εδραίωση στο έθνος
Τώρα τα έθνη σκύβουν το κεφάλι στο Κεφάλαιο οικειοθελώς
Υποδουλωμένα χρεοκοπημένα ορίζονται
Να ορίζουν υπέρτατη αξία τους το δανεισμένο χρήμα
Ο κλέψας του κλέψαντος στου δανειολήπτη τη ράχη
Χτίζουν ουρανοξύστες υποτέλειας σπουδαίους
Άτομα έθνη τραγουδούν στου ποντικού τη φάκα
Όνειρο απατηλό μιας άλλης ιστορίας.

Μαρία Χριστοδούλου

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Εκεί στην Πνύκα
ο λόγος φλογοβόλος, οπλαρχηγέ
τριγμοί μαρμάρινοι.
Ανέτειλε στον βράχο
ο Θεμιστοκλής και ο Αριστείδης.

Εκεί στην Πνύκα
διδαχή στις ψυχές
προβολή αέναη
"μη φοβού· μόνον πίστευε "
Ελλάδα των καιρών.

"ΌΤΑΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΜΕ ΝΑ
ΚΑΜΟΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΔΕΝ ΕΣΥΛΛΟΓΙΣΘΗΚΑΜΕ
ΟΥΤΕ ΠΟΣΟΙ ΕΙΜΕΘΑ
ΟΥΤΕ ΠΩΣ ΔΕΝ ΕΧΟΜΕ
ΑΡΜΑΤΑ... "

Υπογραφή ανεξίτηλη
το εικοσιένα
Θεών και ηρώων
με γροθιά και αίμα.

Απόστολος Α. Φεκάτης

ΛΑΒΩΜΕΝΗ ΠΑΛΙΚΑΡΙΣΙΑ ΟΡΜΗ

Αρματωμένο μυστικό
Ελευθερία ή Θάνατος να σκίζει τον αγέρα
Αντίλαλο με θωριά επαναστάτη
στη μάχη κάθε φορά να ρίχνεται
σχοινιά να θέλει να κόβει σε καράβι υποταγμένο

στο πέλαγο ελεύθερο,
περήφανο να επιθυμεί να ταξιδέψει
με την αίγλη της ιστορίας στα πανιά του
και την αθανασία των ηρώων
αργυρόχρυση καδένα
ν' αστράφτει στο λαιμό

φθαρμένη των αλμυρών καιρών
ευλογημένη να επικρατεί
πάνω στο λευκό πουκάμισο
κι ας είναι λαβωμένο αυτό το δασύτριχο στέρνο
σαν του εφήβου την ορμή
που παλικάρι θέλει να βαφτιστεί
κι όλα να τα αμφισβητεί.

Απόστολος Α. Φειδάτης

Η ΛΕΞΗ ΘΥΣΙΑ

Δεν ήταν μόνο οι θρησκευτικές εικόνες
που σεβασμό σου προκαλούσαν
μα εκείνα τα απρόσωπα τ' αγριεμένα
αντρικά και γυναικεία
που σε κοιτούσαν και σε προστάζαν
– Έσσο έτοιμος... για τον οχτρού ...ωρέ

έτσι αργότερα δικαιολόγησα
γιατί βλοσυρά με κοιτούσαν
αυτά τα βλέμματα
στην σχολική την αίθουσα

με τα πρώτα γράμματα
και τους ανελήτους αριθμούς
που πάντα ένα αποτέλεσμα ζητούσαν.

Κι αν καμιά φορά
τύχαινε μόνος στην τάξη και βρισκόμουν
τότε όλοι μαζί μου μιλούσαν
για τα κατορθώματά τους
ήταν οι άγγελοι – προστάτες μιας πατρίδας
που τη γεωγραφία της την πρωτοπερπατούσα.

Ήμουν έξι- επτά
όταν τη λέξη ΘΥΣΙΑ πρωτομάθαινα.

Απόστολος Α. Φειδάτης

ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σε γη ξηρασίας
με δίψα οδυνηρή στο σώμα
νοτίζω τα χείλη με σκιές από- γνώσεις
όσο τα σπαρματσέτα με τις αυταπάτες τους
πολιορκούν το απαγορευμένο υπόγειο δωμάτιο

τουφεικές αλαλάζουν
στα έρημα χώματα
μια λύπη ξεπροβάλλει
από τους λασπωμένους τοίχους
αντάξια της αιχμαλωσίας μας

ασπόνδυλο καλαμάρι
από περιστέρι αυτοκτονίας
δίπλα στο ακύμαντο μελάνι
άκαρπο να σηκώνει τόσο βάρος

μια δυσκολία έχουν
τα υποστρώματα της νύχτας
να γεμίσουν τις στέρνες
με γράμματα, φθόγγους, λέξεις
να μη χαθεί η γλώσσα η Ελληνική
αυτή που μου έλαχε

να με διδάξει τόλμη κι αρετή
αποσκευή στου βιος μου το καλντερίμι.

Βιογραφικό σημείωμα του επιμελητή της έκδοσης

Ο Δημήτριος Γκόγκας γεννήθηκε το 1964 στο Στρυμονικό Σερρών. Σπούδασε στην Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών στα Τρίκαλα. Είναι παντρεμένος με τη Δημοσιογράφο Στρατούλα Τραμουντάνη και έχουν ένα παιδί. Ασχολείται με την ποίηση. Συνεργάστηκε στην έκδοση του Βιβλίου «Το χθες της Ξάνθης σαν σήμερα» από τον Δήμο της Ξάνθης το 1998, με ευθύνη κυρίως της συλλογής και αρχειοθέτησης του υλικού. Ποιήματά του έχουν βραβευτεί σε Πανελλήνιους, Παγκύπριους και διεθνείς λογοτεχνικούς διαγωνισμούς και έχουν αναρτηθεί σε σελίδες του διαδικτύου. Σημαντική διάκριση το 3ο βραβείο που έλαβε στον πρώτο Διεθνή Διαγωνισμό Ποίησης και Διηγήματος "Γιώργος Σεφέρης" που διοργανώθηκε από την Έδρα Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Παλέρμο Ιταλίας (Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών), από κοινού με την Ελληνική Κοινότητα Σικελίας "Τρινακρία" και με τον Εκδοτικό Οίκο "Nostos – EdizioniLaZisa"

Τίτλοι έργων του και Συμμετοχές σε Συλλογικά έργα:

Συμμετείχε στις Ομαδικές Ποιητικές Συλλογές των Εκδόσεων ΔΙΑΝΥΣΜΑ, κατά τα έτη 2014, 2015, 2016, 2017, στο Ανθολόγιο Ποίησης των Εκδόσεων ΟΣΤΡΙΑ 2017, ενώ οι Εκδόσεις : η ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ, συμπεριέλαβαν το ποίημά του: «Έτσι ήταν το Δείλι μας» στη Ποιητική Συλλογή: Από Καρδιάς

Από τις εκδόσεις ΔΙΑΝΥΣΜΑ κυκλοφόρησε (2015) σε μορφή e-book η Ποιητική Συλλογή: «Ωράρια Επιστροφών» (ISBN: 978-618-82188-6-4)

Το 2016 συμμετείχε στο Συλλογικό Έργο των Εκδόσεων ΟΣΤΡΙΑ: «Ταξίδια Πολύτιμα του νου» μαζί με τους Ποητές: Σικουλικά - Βέλλου Σοφία, Βλαχιώτη Αλέξανδρο και Δρατσέλο Ευριπίδη (ISBN: 978-960-604-050-4)

Το 2018 και πάλι από τις εκδόσεις ΔΙΑΝΥΣΜΑ σε μορφή e-book κυκλοφόρησε η Ποιητική Συλλογή: «Απανθίσματα» (ISBN: 978-618-81297-3-3) μαζί με τις Ποητρίες: Ρούλα Τριανταφύλλου και Χριστίνα Γαλιάνδρα - strada.

Το 2019 εξέφωσε σε μορφή e-book την Ποιητική Συλλογή: «16 αριθμοί και 24 γράμματα»

Το 2018 σε μορφή e-book κυκλοφόρησαν οι Ποιητικές Συλλογές: «Ξέρω έναν Τόπο» (ISBN: 978-9925-7392-1-90), «Κάμπος μιας Νιότης» (ISBN 978-9925-7392-2-6) και «Ένα τετράδιο για το Στρυμονικό». Διατίθενται από τις διαδικτυακές εκδόσεις: www.easywriter.gr

199 Χρόνια Ελεύθερης Ζωής +1

ISBN : 978-99257392-8-8